

Egyéni vállalkozás társadalombiztosítási szempontból

Észak-Magyarországi JOGpontok

Jogszabályok

1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

(...)

MÁSODIK RÉSZ

AZ ÖSSZEVONT ADÓALAP ÉS ANNAK ADÓJA

Családi kedvezmény

29/A. § (1) A családi kedvezményt érvényesítő magánszemély az összevont adóalapját [29. §] a családi kedvezménnyel csökkenti.

(2) A családi kedvezmény - az eltartottak lélekszámától függően - kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként

a) egy eltartott esetén 66 670 forint,

b) kettő eltartott esetén

ba) 2016-ban 83 330 forint,

bb) 2017-ben 100 000 forint,

bc) 2018-ban 116 670 forint,

bd) 2019-ben és az azt követő években 133 330 forint,

c) három és minden további eltartott esetén 220 000 forint.

(3) A családi kedvezmény érvényesítésére jogosult

a) az a magánszemély, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint gyermekekre tekintettel családi pótlékra jogosult, továbbá a jogosulttal közös háztartásban élő, családi pótlékra nem jogosult házastársa, azonban nem minősül jogosultnak az a magánszemély, aki a családi pótlékot

aa) gyermekotthon vezetőjeként a gyermekotthonban nevelt gyermekekre (személyre) tekintettel,

ab) szociális intézmény vezetőjeként a szociális intézményben elhelyezett gyermekekre (személyre) tekintettel,

ac) javítóintézet igazgatójaként, illetve büntetés-végrehajtási intézet parancsnokaként a javítóintézetben nevelt vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekekre (személyre) tekintettel kapja;

b) a várandós nő és a vele közös háztartásban élő házastársa;

c) a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy);

d) a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély

a *c)-d)* pont szerinti esetben azzal, hogy az ott említett jogosult és a vele közös háztartásban élő hozzátartozói közül egy - a döntésük szerinti - minősül jogosultnak.

(4) Kedvezményezett eltartott

a) az, akire tekintettel a magánszemély a családok támogatásáról szóló törvény szerint családi pótlékra jogosult,

b) a magzat a várandósság időszakában (fogantatásának 91. napjától megszületéséig),

c) az, aki a családi pótlékra saját jogán jogosult,

d) a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

(5) Eltartott

a) a kedvezményezett eltartott,

b) az, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető.

(6) E § alkalmazásában jogosultsági hónap az a hónap,

a) amelyre tekintettel a családi pótlékra való jogosultság fennáll,

b) amelyre tekintettel a rokkantsági járadékot folyósítják,

c) amelyben a várandósság orvosi igazolása alapján a jogosultság legalább egy napig fennáll, kivéve azt a hónapot,

amikor a megszületett gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megnyílik.

29/B. § (1) A családi kedvezmény ugyanazon kedvezményezett eltartott után egyszeresen vehető igénybe.

(1a) A családi kedvezményt a jogosult arra a hónapra tekintettel veheti igénybe, mely számára jogosultsági hónapnak minősül. Több jogosult esetén az adott jogosultsági hónap után járó családi kedvezményt a jogosultak közösen is igénybe vehetik.

(1b) Ha az adott jogosultsági hónap után járó családi kedvezményre egy magánszemély jogosult, az őt megillető családi kedvezményt - adóbevallásban, munkáltatói adómegállapításban - megoszthatja a vele közös háztartásban élő, jogosultnak nem minősülő házastársával, élettársával, ideértve azt az esetet is, ha a családi kedvezményt a jogosult egyáltalán nem tudja érvényesíteni. Azon jogosultsági hónapokra eső családi kedvezményre, amelyre vonatkozóan a jogosult vagy házastársa, élettársa a gyermeket nevelő egyedülálló családi pótlékát igénybe veszi, a megosztás nem alkalmazható.

(1c) A családi kedvezmény közös igénybevétele, megosztása az adóbevallásban, munkáltatói adómegállapításban a 29/A.

§ (3) bekezdés *c)-d)* pontjában nem említett jogosultak esetében független attól, hogy az adóelőleg megállapításánál mely jogosultnál történt annak figyelembevétele.

(1d) Több jogosult vagy a kedvezmény megosztása esetén az igénybevétel feltétele az érintett magánszemélyek - adóbevallásban, munkáltatói adómegállapításban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza, hogy a kedvezményt melyikük veszi igénybe, továbbá a kedvezmény összegének - az összeg vagy a kedvezményezett eltartottak számának felosztásával történő - közös igénybevételére, megosztására vonatkozó döntésüket.

(1e) Ha jogerős bírósági döntés, egyezség alapján a szülők egyenlő időszakokban felváltva gondozzák gyermeküket, és ezért a családi pótlékra 50-50 százalékos arányban mindkét szülő jogosult, a gyermek mindkét szülő - valamint a szülő házastársa - vonatkozásában kedvezményezett eltartottnak minősül. A felváltva gondozott gyermek után a szülő (házastársa) a családi kedvezmény 29/A. § (2) bekezdés szerint meghatározott összege 50 százalékának érvényesítésére jogosult. A gyermeket felváltva gondozó

szülők a családi kedvezmény közös érvényesítésére egymás között nem jogosultak.

(2) A családi kedvezmény érvényesítésének feltétele a magánszemély adóbevalláshoz vagy munkáltatói adómegállapításhoz tett írásbeli nyilatkozata

a) a jogosultság 29/A. § (3) bekezdés szerinti jogcíméről, és
b) a családi kedvezmény megosztása, közös érvényesítése esetén erről a tényről,

amelyen fel kell tüntetnie - a magzat kivételével - minden eltartott (kedvezményezett eltartott) adóazonosító jelét, továbbá azt, hogy e személyek - ideértve a magzatot is - az adóév mely hónapjaiban minősültek eltartottnak, kedvezményezett eltartottnak. A családi kedvezmény megosztása, közös érvényesítése esetén a másik fél adóazonosító jelét is fel kell tüntetni.

(2a) A családi kedvezmény

a) több jogosulttal való közös érvényesítése, vagy

b) adóévre vonatkozó közös érvényesítése mellett a kedvezmény megosztása

esetén a bevallásban, munkáltatói adómegállapításban - a másik jogosult vagy a megosztással érintett házastárs, élettárs adóazonosító jelének közlésével - fel kell tüntetni, hogy hány

jogosultsági hónap tekintetében érvényesítik közösen a kedvezményt, vagy a kedvezmény megosztásával érintett házastársak, élettársak hány jogosultsági hónap tekintetében osztják meg a kedvezményt. A jogosultnak nem minősülő házastárssal, élettárssal történő megosztás nem alkalmazható azokra a hónapokra, amelyekre a családi kedvezményt a jogosultak közösen érvényesítették.

(3) Ha a magzat (ikermagzat) felismerése az adóévi adó megállapítását követően történik, a várandósság időszakának a bevallott jövedelem adóévére eső jogosultsági hónapjai alapján járó családi kedvezmény az elévülési időn belül önellenőrzéssel érvényesíthető.

(4) Az adóhatóság az ellenőrzés során kérheti a várandósság tényéről kiadott orvosi igazolást.

(5) E törvénynek a családi kedvezményre vonatkozó szabályait - figyelemmel az 1/A. § rendelkezéseire is - megfelelően alkalmazni kell bármely külföldi állam jogszabálya alapján családi pótlékra, rokkantsági járadékra, vagy más hasonló ellátásra jogosult magánszemély (jogosult, eltartott) esetében is azzal, hogy

a) kedvezményezett eltartottként az a magánszemély (gyermek) vehető figyelembe, akire tekintettel a családok

támogatásáról szóló törvény megfelelő alkalmazásával a kedvezményt érvényesítő magánszemély családi pótlékra való jogosultsága megállapítható lenne;

b) eltartottként az a magánszemély (gyermek) vehető figyelembe, akit a családok támogatásáról szóló törvény megfelelő alkalmazásával más magánszemély (gyermek) után járó családi pótlék megállapításánál figyelembe lehetne venni.

(6) Ha a családi kedvezményre jogosult magánszemély vagy a kedvezményre szintén jogosult más magánszemély a családi járulékkedvezmény havi vagy negyedéves összegét a Tbj. 51. §-a vagy 51/A. §-a szerint érvényesítette, akkor a személyi jövedelemadóról szóló bevallásban, munkáltatói adómegállapításban a jogosult(ak) által, vagy a kedvezmény megosztásával érintett házastársak, élettársak által együttesen érvényesíthető családi kedvezmény összegét csökkenti az általuk együttesen igénybe vett családi járulékkedvezmény összegének az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti mértékkel elosztott része (667 százaléka).

Az első házások kedvezménye

29/C. § (1) Az első házások kedvezményét érvényesítő magánszemély az összevont adóalapját [29. §] az első házások kedvezményével csökkenti. A kedvezmény a családi kedvezményt megelőző sorrendben érvényesíthető.

(2) Az első házások kedvezményét az a házaspár érvényesítheti, amely esetében legalább az egyik házastárs első házasságát köti.

(3) A házastársak által együttesen érvényesíthető kedvezmény jogosultsági hónaponként 33 335 forint.

(4) Jogosultsági hónapként a házassági életközösség fennállása alatt a házasságkötést követő hónaptól (azt első jogosultsági hónapnak tekintve) legfeljebb 24 hónap vehető figyelembe, de az említett időtartamon belül utoljára az a hónap, amelyet követően a magánszemély magzatra vagy gyermekre (ide nem értve a nevelt gyermeket) tekintettel családi kedvezményre válik jogosulttá.

(5) A kedvezményt a házastársak - döntésük szerint - az összeg megosztásával közösen érvényesítik, ideértve azt az esetet is, ha a kedvezményt kizárólag egyikük veszi igénybe. A kedvezmény közös igénybevétele az adóbevallásban, munkáltatói adómegállapításban független attól, hogy az

adóelőleg megállapításánál mely házastársnál történt annak figyelembevétele.

(6) Az igénybevétel feltétele a házastársak - adóbevallásban, munkáltatói adómegállapításban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza, hogy a kedvezményt melyikük veszi igénybe, vagy a kedvezmény összegének megosztására vonatkozó döntésüket.

(...)

HARMADIK RÉSZ

EGYES KÜLÖN ADÓZÓ JÖVEDELMEK

X. Fejezet

A VÁLLALKOZÓI SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ, AZ ÁTALÁNYADÓZÁS ÉS A TÉTELES ÁTALÁNYADÓZÁS

Az egyéni vállalkozó adózása

49/A. § (1) Az egyéni vállalkozó a 49/B. § rendelkezései szerint megállapított vállalkozói adóalapja után vállalkozói személyi jövedelemadót, vállalkozói osztalékalapja után az e

törvény szerint előírt adót fizet (a továbbiakban: vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó), vagy az e törvényben és az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott feltételekkel átalányadózást választhat.

(2) Egyéni cég alapítása esetén, tevékenysége megszűnésére tekintettel az egyéni vállalkozó a cégbejegyző határozat jogerőre emelkedésének napját megelőző napra vonatkozóan

a) leltárt készít, valamint nyilvántartásai alapján tételes kimutatást állít össze a követelésekről, nettó értéken a tárgyi eszközökről, nem anyagi javakról - megjelölve az egyéni cég tulajdonába nem pénzbeli hozzájárulásként kerülőket azon az értéken is, amely értéket az egyéni cég alapító okiratában rögzít;

b) - a (3)-(4) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve - megállapítja az adókötelezettségét.

(3) Az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég alapítása miatt történő megszűnése esetén

a) a fejlesztési tartalékra, a foglalkoztatási kedvezményre, a nyilvántartott adókülönbözetre vonatkozó szabályok

szempontjából, az előírt nyilvántartási kötelezettség betartása mellett - az egyéni vállalkozó döntése szerint -,

b) az egyéni cég tulajdonába adott eszköz esetében érvényesített kisvállalkozói kedvezményre, a kisvállalkozások adókedvezményére vonatkozó szabályok szempontjából

nem kell a magánszemély egyéni vállalkozói jogállását megszüntnek tekinteni.

(4) Az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég alapítása miatt történő megszűnése esetén a vállalkozói bevételek és költségek megszűnéssel összefüggő elszámolására irányadó rendelkezést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a) a leltárban, illetve a tételes kimutatásban feltüntetett, nem pénzbeli hozzájárulásként az egyéni cég tulajdonába adott eszköz

aa) alapító okiratban meghatározott értéke vállalkozói bevételnek,

ab) értékcsökkenési leírásként a tulajdonba adásig még el nem számolt, a tárgyi eszközök, nem anyagi javak nyilvántartása szerinti nettó értéke vállalkozói költségnek minősül;

b) a megszűnés adóévéről szóló adóbevallásában a magánszemélynek az egyéni vállalkozói jogállás megszűnését követően a megszűnés adóévéről szóló adóbevallás benyújtásáig az egyéni cég tulajdonába nem adott követelésre tekintettel befolyt ellenértéket (bevételt) a megszűnés adóévében megszerzett vállalkozói bevételként kell figyelembe vennie;

c) a volt egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggésben felmerült kiadásoknak az egyéni cég által történő megtérítése a volt egyéni vállalkozó számára nem keletkeztet bevételt, ha ezen kiadások közvetlenül szolgálják az egyéni cég tevékenységét (ideértve különösen a szállítói követelések megtérítését).

(5) A magánszemély az adóévről szóló adóbevallásában

a) a (2)-(4) bekezdés szerint megállapított jövedelmet, valamint az annak megfelelő vállalkozói személyi jövedelemadó- és vállalkozói osztalékalap utáni adókötelezettségét bevallja

vagy választhatja, hogy

b) a (3)-(4) bekezdés rendelkezéseinek és a megszűnés szabályainak figyelmen kívül hagyásával is megállapítja a

jövedelmét, valamint az annak megfelelő adókötelezettséget,
és

c) az *a)* pont szerinti adókötelezettségnek a *b)* pont szerinti adókötelezettséget meghaladó részét - ha az a 10 ezer forintot meghaladja - három egyenlő részletben,

ca) az elsőt a *b)* pont szerinti adókötelezettséggel együtt az adóévi,

cb) a további két részletet a következő két adóévi

kötelezettségként vallja be,

a megszűnés adóévről szóló személyi jövedelemadó bevallásában, és az adót e bevallás, illetve a kötelezettség évére vonatkozó személyi jövedelemadó bevallás benyújtására nyitva álló határidőig fizeti meg.

(6) Ha az egyéni vállalkozó a tevékenységét ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként folytatja, a tagi jogviszony keletkezését megelőző napra vonatkozóan az egyéni vállalkozói tevékenységét megszünteti azzal, hogy

a) a foglalkoztatási kedvezménnyel, a nyilvántartott adókülönbözettel, a kisvállalkozások adókedvezményével összefüggő, a megszüntetésre vonatkozó szabályokat nem kell alkalmaznia;

b) adómegfizetési kötelezettség esetén késedelmi pótlék nélkül

ba) a kisvállalkozói kedvezményel összefüggésben, az erre vonatkozó rendelkezés szerinti, az érvényesítés évében hatályos adómérték felét,

bb) a nyilvántartásba vett fejlesztési tartalékkal összefüggésben - vállalkozói osztalékalap utáni adó-fizetés nélkül - az erre vonatkozó rendelkezés szerinti, a nyilvántartásba vétel évében hatályos adómértéket kell figyelembe venni;

c) az *a)-b)* pont szerinti kötelezettségek, valamint a vállalkozói személyi jövedelemadó és a vállalkozói osztalékalap utáni adó együttes összegét csökkenti az elhatárolt veszteség után az adó mértékével számított összeg;

d) a *b)* pont szerinti kötelezettségek esetében - ha együttes összegük a 10 ezer forintot meghaladja - a magánszemély választhatja, hogy három egyenlő részletben,

da) az első a vállalkozói személyi jövedelemadóval és a vállalkozói osztalékalap utáni adókötelezettséggel együtt az adóévi,

db) a további két részletet a következő két adóévi

kötelezettséggként vallja be, a megszüntetés adóévééről szóló személyi jövedelemadó bevallásában, és azt e bevallás, illetve a kötelezettség évére vonatkozó személyi jövedelemadó bevallás benyújtására nyitva álló határidőig fizeti meg.

(7) Nem kell a tevékenység megszűnésére irányadó rendelkezéseket alkalmazni, ha az egyéni vállalkozó e tevékenységét cselekvőképességének elvesztését követően a nevében és javára törvényes képviselője folytatja. Ha az egyéni vállalkozó e tevékenységét halála után özvegye vagy örököse folytatja, akkor - az egyéni vállalkozó tevékenységét folyamatosnak tekintve - úgy kell eljárni, hogy az adóévben az elhunyt egyéni vállalkozó által megszerzett vállalkozói bevétel, elszámolt vállalkozói költség, igénybe vett kedvezmény, elhatárolt veszteség kizárólag az özvegyet, az örökösöt illeti, feltéve, hogy az özvegy, illetve az örökös a tevékenység folytatásának szándékát 90 napon belül bejelenti az állami adóhatóságnak. Az elhunyt egyéni vállalkozó által az adóévben költségként elszámolt vállalkozói kivételt azonban ilyenkor is kizárólag az elhunyt által megszerzett önálló tevékenységből származó jövedelemnek kell tekinteni, de annak összegét - e törvény rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával - az özvegy, illetve az örökös figyelembe veszi

a vállalkozói adóalap és vállalkozói osztalékalap, valamint az e jövedelmeket terhelő adó összegének megállapításánál.

(8) A (7) bekezdés rendelkezésétől eltérően, ha az özvegy vagy az örökös egyébként már egyéni vállalkozó, és az elhunyt tőle eltérő adózási mód szerint adózott, az előbbi - amennyiben a törvényi feltételeknek megfelel - a (7) bekezdésben említett határidőn belül választhat, hogy melyik módszer szerint folytatja az egyesített tevékenységet. Ebben az esetben a nem választott adózási móddal folytatott tevékenységre az egyéni vállalkozó az elhalálozás napjára vonatkozóan e törvény rendelkezései szerint, de a tevékenység megszüntetésére irányadó előírások figyelmen kívül hagyásával megállapítja a vállalkozói adóalapot, a vállalkozói osztalékalapot, a vállalkozói személyi jövedelemadót, a vállalkozói osztalékalap utáni adót, vagy az átalányadó alapját, annak adóját és azokat az adóévre vonatkozó adóbevallásban bevallja, az adót a bevallásra nyitva álló határidőig megfizeti. Az egyesített tevékenységre értelemszerűen irányadóak az alkalmazott adózási módról a választott adózási módra történő áttérés esetére és az adózási mód alkalmazási feltételeire vonatkozó rendelkezések.

(9) Az egyéni vállalkozói tevékenység (7)-(8) bekezdés szerinti folytatását a cselekvőképességét elvesztett, illetve elhunyt magánszemély kifizetői, munkáltatói minőségében keletkezett adókötelezettségének teljesítésére is érteni kell.

A vállalkozói személyi jövedelemadó

49/B. § (1) A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó az e tevékenységéből származó vállalkozói bevételét a 4. és a 10. számú melléklet rendelkezései szerint, a vállalkozói jövedelmét a vállalkozói bevételből - legfeljebb annak mértékéig, figyelembe véve a (2)-(7) bekezdés rendelkezéseit is - a vállalkozói költség levonásával határozza meg. Vállalkozói költségként a vállalkozói kivét és a vállalkozói bevétel elérése érdekében felmerült kiadás a 4. és 11. számú melléklet rendelkezései szerint számolható el.

(2) Többféle vállalkozói tevékenység esetén azok bevételeit együttesen kell egyéni vállalkozói bevételnek tekinteni, valamint az elérésük érdekében felmerült, e törvényben elismert összes költséget is együttesen kell elszámolni. Az egyéni vállalkozói jogállás megszűnését (ide nem értve az

egyéni cég alapítása miatti megszűnést) követően a megszűnés adóévről szóló adóbevallás benyújtásáig

a) az egyéni vállalkozói tevékenységre tekintettel befolyt ellenérték (bevétel) a megszűnés adóévében megszerzett vállalkozói bevételnek,

b) az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggő igazoltan felmerült kiadás a megszűnés adóévében elszámolható vállalkozói költségnek

minősül, amelyet a magánszemély a megszűnés adóévről szóló adóbevallásában vesz figyelembe. A megszűnés adóévről szóló adóbevallás benyújtását követően az előzőekben nem említett befolyó bevételre, illetve felmerült kiadásra az önálló tevékenységből származó jövedelem megállapítására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Jogszabály vagy államközi megállapodás alapján a tevékenységhez nyújtott vissza nem térítendő támogatás elszámolására és nyilvántartására az önálló tevékenységet folytató magánszemélyre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(4) Az átalányadózást követően a vállalkozói jövedelem szerinti adózásra áttérő egyéni vállalkozónál az áttérés adóévében a vállalkozói bevétel része az az összeg, amelyet

az átalányadózás megkezdésekor a meglévő készletekkel összefüggésben az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályok szerint megállapított.

(4a) Vállalkozói bevételnek minősül az egyéni vállalkozó mint vagyonrendelő által létrehozott bizalmi vagyonkezelési szerződés keretében a vagyonkezelő tulajdonába adott készletek szokásos piaci értéke.

(5) Vállalkozói bevételnek minősül - figyelemmel a (19) bekezdés rendelkezésére - az egyéni vállalkozó által foglalkoztatottak adóévet megelőző adóévi átlagos állományi létszámának az adóévben foglalkoztatottak átlagos állományi létszámát meghaladó érték és a megelőző adóév első napján érvényes havi minimálbér évesített összegének szorzataként meghatározott összeg 1,2-szerese, de legfeljebb a korábban érvényesített összes foglalkoztatási kedvezmény összegének 1,2-szerese, azzal, hogy

a) a bevételnek minősülő összeget csökkenti a foglalkoztatottak átlagos állományi létszámának csökkentését megelőző negyedik adóévben vagy azt megelőzően foglalkoztatási kedvezmény címén érvényesített összeg;

b) szülési szabadság, gyermekgondozási ellátás miatti szabadság, betegség miatti keresőképtelenség, katonai szolgálat teljesítése, büntetés-végrehajtás vagy a foglalkoztatott halála esetén az esemény bekövetkezésének évében és az azt követő évben az előzőek szerint kiszámított összeg nem minősül bevételnek, ha az nem haladja meg az adóév első napján érvényes havi minimálbér összegét;

c) - ha a magánszemély egyéni vállalkozói jogállása bármely okból megszűnt (ide nem értve, ha annak oka cselekvőképességének elvesztése vagy a halála) - a foglalkoztatási kedvezmény címén érvényesített összeg 1,2-szeresének azon része, amelyet - az a)-b)pontban említettek kivételével - az átlagos állományi létszámcsökkenés miatt bevételként még nem vett figyelembe.

(6) A (4) és (5) bekezdés rendelkezéseiben említett tételekkel növelt vállalkozói bevétel - legfeljebb annak mértékéig - csökkenthető:

a) a legalább 50 százalékban megváltozott munkaképességű alkalmazott foglalkoztatása esetén személyenként havonta az alkalmazottnak fizetett bérrel, de legfeljebb a hónap első napján érvényes havi minimálbérrel, a szakképző iskolai tanulóval kötött - jogszabályban meghatározott -

tanulószerződés alapján folytatott gyakorlati képzés esetén minden megkezdett hónap után havonta a minimálbér 24 százalékával, ha a szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján végzi a gyakorlati képzést, minden megkezdett hónap után havonta a minimálbér 12 százalékával;

b) a sikeres szakmai vizsgát tett, az *a)* pontban említett - folyamatosan továbbfoglalkoztatott - szakképző iskolai tanuló, valamint a korábban munkanélküli személy, továbbá a szabadulást követő 6 hónapon belül alkalmazott szabadságvesztésből szabaduló személy, illetve a pártfogó felügyelet hatálya alatt álló személy után, alkalmazottkénti foglalkoztatása ideje alatt, de legfeljebb 12 hónapon át befizetett szociális hozzájárulási adó összegével; az egyéni vállalkozó a korábban munkanélküli személy esetében akkor járhat el az e pontban foglalt rendelkezés szerint, ha a korábban munkanélküli személy alkalmazása óta, illetőleg azt megelőző hat hónapon belül, azonos munkakörben foglalkoztatott más alkalmazott munkaviszonyát rendes felmondással nem szüntette meg, és a korábban munkanélküli személy az alkalmazását megelőző hat hónapon belül vele nem állt munkaviszonyban;

c) az egyéni vállalkozó saját tevékenységi körében végzett alap kutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés folytatása érdekében felmerült kiadásból - ide nem értve a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti belföldi illetőségű adózótól, külföldi vállalkozó belföldi telephelyétől vagy más egyéni vállalkozótól közvetve vagy közvetlenül igénybe vett kutatási és kísérleti fejlesztési szolgáltatás ellenértéke alapján felmerült kiadást - az adóévben költségként elszámolt összeggel, vagy - az egyéni vállalkozó választása szerint, ha a kiadást az adóévben beruházási költségként számolta el - a kísérleti fejlesztésre fordított - alapnyilvántartásában, valamint egyedi beruházási és felújítási költség-nyilvántartásában rögzített - beruházási költség alapján állományba vett nem anyagi jószágra az adóévben elszámolt értékcsökkenési leírás összegével, bármely esetben, feltéve, hogy

ca) a szolgáltatást nyújtó nyilatkozik arról, hogy a szolgáltatást nem belföldi illetőségű adózótól, külföldi vállalkozó belföldi telephelyétől vagy a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti egyéni vállalkozótól megrendelt kutatási és kísérleti fejlesztési szolgáltatás igénybevételével teljesítette,

cb) az elszámolás nem támogatásból származó bevétellel szemben történt;

a felsőoktatási intézmény, a Magyar Tudományos Akadémia, továbbá bármelyikük által vagy közösen alapított kutatóintézet, kutatóhely (ideértve az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államnak a megfelelő szervezetét is) és az egyéni vállalkozó által írásban kötött szerződés alapján az egyéni vállalkozó tevékenységi körében közösen végzett alap kutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés esetén az egyéni vállalkozó az előző rendelkezés alkalmazásakor az ott meghatározott összeg háromszorosát veheti (de legfeljebb 50 millió forintot vehet) figyelembe, amelynek a (9)-(10) bekezdés szerinti adókulccsal számított értéke az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az adóévben igénybe vett csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak minősül;

d) a 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozónál évi 30 millió forinttal, de legfeljebb a (12) bekezdés rendelkezésében meghatározott összeggel (a továbbiakban: kisvállalkozói kedvezmény), azzal, hogy az egyéni vállalkozó által az adóévben érvényesített

kisvállalkozói kedvezmény és a (9)-(10) bekezdésben meghatározott adókulcs szorzata az állami támogatásokra irányadó rendelkezések alkalmazásában az egyéni vállalkozó választása szerint

da) agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak vagy mezőgazdasági csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak minősül, ha a beruházás elsődleges mezőgazdasági termelést szolgál,

db) halászati csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak minősül, ha a beruházás a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU rendelet I. mellékletében felsorolt halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos tevékenységet szolgál,

dc) agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak, az adóévben igénybe vett csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül, ha a

beruházás mezőgazdasági termék feldolgozását vagy forgalmazását szolgálja,

dd) minden más esetben az adóévben igénybe vett csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül;

e)

f) az adóbevallásban tájékoztató adatként feltüntetett, fejlesztési célra - a (16) bekezdés alapján történő elszámolási kötelezettség mellett, a bevallás benyújtásának évét kezdő évnek tekintve nyilvántartásba vett - legfeljebb az adóévben megszerzett vállalkozói bevétel(ek) összegéből az adóévben elszámolt vállalkozói költségek összegét meghaladó rész 50 százaléka, de legfeljebb adóévenként 500 millió forint (fejlesztési tartalék);

g) az adóév első napján, illetőleg a tevékenysége megkezdésének napján 5 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozónál a (19) bekezdés rendelkezését is figyelembe véve az adóévben foglalkoztatottak átlagos állományi létszámának az előző adóévben foglalkoztatottak átlagos állományi létszámát

meghaladó érték (tevékenységét megkezdő vállalkozó esetében az adóévi átlagos állományi létszám) és az adóév első napján (a tevékenységét megkezdő egyéni vállalkozó esetében a tevékenység megkezdésének napján) érvényes havi minimálbér évesített összegének szorzataként meghatározott összeggel (foglalkoztatási kedvezmény), feltéve, hogy az adózónak az adóév végén nincs az állami vagy az önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótorozása; az e rendelkezés szerint érvényesített csökkentés (9)-(10) bekezdés szerinti adókulccsal számított értéke az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az adóévben igénybe vett csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak minősül;

b)

(7) Az egyéni vállalkozó elhatárolhatja a (6) bekezdés rendelkezéseiben említett tételekkel csökkentett vállalkozói bevételt meghaladó vállalkozói költséget (a továbbiakban: elhatárolt veszteség). Az elhatárolt veszteség - figyelemmel az (1) bekezdés rendelkezésére is - a következők szerint számolható el:

a) Az elhatárolt veszteséget az egyéni vállalkozó a következő öt adóév (de legkésőbb az egyéni vállalkozói tevékenység

megszüntetésének adóéve) vállalkozói jövedelmével (ideértve az önellenőrzés, adóellenőrzés során feltárt jövedelmet is) szemben - döntése szerinti megosztásban - elszámolhatja, azzal, hogy az adóévben elszámolt elhatárolt veszteség legfeljebb az elhatárolt veszteség nélkül számított vállalkozói adóalap 50 százalékáig érvényesíthető. Az egyéni vállalkozó tevékenységének időszaka alatt elhatárolt veszteséget özvegye vagy örököse az egyéni vállalkozóra irányadó rendelkezések szerint számolhatja el, ha az elhunyt magánszemély tevékenységét folytatja, feltéve, hogy a tevékenység folytatásának szándékát három hónapon belül bejelentette az adóhatóságnak.

b)

c) Az adóév elhatárolt veszteségét a más adóév(ek)ről áthozott elhatárolt veszteség figyelembevétele nélkül kell megállapítani. Az elhatárolt veszteségek elszámolásánál a keletkezésük sorrendjét kell követni.

d) E bekezdés rendelkezései akkor alkalmazhatóak, ha az elhatárolt veszteség a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének betartásával keletkezett.

e) A mezőgazdasági tevékenységet végző egyéni vállalkozó az adóévben elhatárolt veszteségét - az a) pontban foglaltaktól

függetlenül - az adóévet megelőző két évre visszamenőlegesen is rendezheti adóbevallásának önellenőrzésével oly módon, hogy a megelőző két év egyikében vagy mindkettőben megszerzett, mezőgazdasági tevékenységből származó jövedelmét (ideértve az önellenőrzés során feltárt jövedelmet is) csökkenti adóévenként az elhatárolt veszteség 30 százalékaival. Ha ezzel nem él, vagy ha elhatárolt veszteségének csak egy részét rendezzi a megelőző két év terhére, a fennmaradó részre az *a)*-*d)* pont rendelkezései alkalmazhatók.

f) Ha az egyéni vállalkozónak mezőgazdasági tevékenységből származó jövedelmén kívül más tevékenységből is van egyéni vállalkozói jövedelme, akkor az összes egyéni vállalkozói jövedelméből csak a mezőgazdasági tevékenység arányában megállapított részre alkalmazhatja az *e)* pont rendelkezéseit. A mezőgazdasági tevékenység arányát az ebből származó vállalkozói bevételnek az összes vállalkozói bevétellel való elosztásával kell megállapítani.

g) E bekezdés alkalmazásában mezőgazdasági tevékenység a 6. számú mellékletben felsorolt tevékenység, továbbá más növénytermesztés akkor, ha ezeket a tevékenységeket egyéni vállalkozóként végzi a magánszemély.

b) A 2003. december 31-éig keletkezett, a vállalkozói jövedelemmel szemben még nem érvényesített elhatárolt veszteség a keletkezése időpontjában érvényes feltételek szerint számolható el.

i) Az *e)-b)* pont rendelkezéseit az egyéni vállalkozó döntése szerint az adóellenőrzés során is figyelembe kell venni.

(7a) A reklámadóról szóló törvény alapján a 2014. adóév adóalapjának megállapítása során a reklámadó-alap csökkentő tételként figyelembe vett összeg a személyi jövedelemadókötelezettség megállapítása során elszámolt elhatárolt veszteségnek minősül.

(8) A vállalkozói adóalap

a) az (1)-(7) bekezdés szerint megállapított jövedelem, azzal, hogy

b) ha az (1)-(5) bekezdés rendelkezései szerint megállapított bevételnek a 4. és 11. számú melléklet szerint elszámolt költséget nem haladja meg, vagy a meghaladó része nem éri el az adóévben a jövedelem-(nyereség-)minimumot, az egyéni vállalkozó választása szerint

ba) adóbevallásában az adózás rendjéről szóló törvény 91/A. §-ának (1) bekezdése szerinti nyilatkozatot tesz, vagy

bb) a (23) bekezdésben foglaltak alkalmazásával a jövedelem-(nyereség-)minimumot tekinti vállalkozói adóalapnak.

Ha az egyéni vállalkozó külföldön is rendelkezik telephellyel (állandó bázissal), akkor az *a)* pont és a *bb)* alpont szerinti vállalkozói adóalapot - figyelemmel a (15) bekezdés rendelkezésére - úgy módosítja, hogy az ne tartalmazza a külföldi telephelynek betudható vállalkozói adóalapot, ha nemzetközi szerződés így rendelkezik.

(9) A vállalkozói személyi jövedelemadó a (8) bekezdés rendelkezése szerint megállapított vállalkozói adóalap - ha nemzetközi szerződés rendelkezéséből következik, a módosított vállalkozói adóalap - 500 millió forintot meg nem haladó összege után 10 százalék, az e feletti összegre 19 százalék. Ezt az adót legfeljebb annak összegéig csökkenti *a)* nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában külföldi telephelynek betudható vállalkozói adóalap után az adóévben külföldön igazoltan megfizetett adó 90 százaléka, de legfeljebb erre az adóalapra az átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó szerint kiszámított adó; az átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó az e rendelkezés alkalmazása nélkül, *a b)* pontban foglaltak figyelembevételével megállapított vállalkozói személyi jövedelemadó osztva a vállalkozói

adóalappal; e hányadost két tizedesre kerekítve kell meghatározni; nem vehető figyelembe külföldön megfizetett adóként az az összeg, amely törvény, nemzetközi szerződés rendelkezése, viszonyosság vagy külföldi jog alapján a jövedelem után fizetett adó összegéből a magánszemély részére visszajár;

b) továbbá - azzal a korlátozással, hogy a csökkentés mértéke nem lehet több az a) pont alkalmazása nélkül megállapított vállalkozói személyi jövedelemadó 70 százalékánál - a 13. számú melléklet rendelkezései szerint megadott módon és feltételekkel, valamint az átmeneti rendelkezések szerint a vállalkozói adókedvezmény, azzal, hogy az ugyanazon beruházáshoz kapcsolódó több kedvezmény - ideértve a kisvállalkozói kedvezményt is - esetén az egyéni vállalkozó választása szerint egyet érvényesíthet; a kisvállalkozói kedvezmény és a 13. számú melléklet szerinti kisvállalkozások adókedvezménye ugyanazon beruházásra egymás mellett is érvényesíthető.

(10) A (9) bekezdés rendelkezésének alkalmazása esetén a vállalkozói bevételt csökkentő kedvezmények alapján a csekély összegű (*de minimis*) támogatás adóévi összegét az adóévben érvényesített összes kedvezmény értékéből az 500

millió forintot meg nem haladó rész után 10 százalék, az e feletti összegre 19 százalék adómértékkel kell kiszámítani.

(11) Amennyiben a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítésének évét követő negyedik adóév utolsó napjáig a (14) bekezdés rendelkezéseiben említett esetek bármelyike bekövetkezik (kivéve, ha annak oka a hibás teljesítés miatt a jótállási időn belüli visszaadás), az ott meghatározott összeg kétszeresének a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítésének évében hatályos (9) bekezdésben meghatározott adókulcs szerinti százalékát adóként kell megfizetni.

(12) A kisvállalkozói kedvezmény nem lehet több a vállalkozói bevételnek a vállalkozói költséget meghaladó részénél. A kisvállalkozói kedvezmény legfeljebb a vállalkozási tevékenységet közvetlenül szolgáló, korábban üzembe nem helyezett, kizárólag üzemi célú egyes tárgyi eszközök, nem anyagi javak adóévi együttes beruházási költsége (ideértve az ilyen eszköz beszerzésére, előállítására fordított, az adóévben költségként elszámolt kiadást is), továbbá a vállalkozói tevékenységet közvetlenül szolgáló ingatlan adóévben felmerült, az értékcsökkenési leírás alapját növelő kiadásként elszámolt felújítási költsége. E rendelkezés alkalmazásakor a tárgyi eszközök közül az

ingatlan, valamint a leírási kulcsok jegyzéke és alkalmazásuk szabályai szerinti gép, berendezés, felszerelés, jármű, míg a nem anyagi javak közül a szoftvertermék felhasználási joga, a szellemi termék vehető figyelembe. E rendelkezés alkalmazásakor a hibás teljesítés miatt a jótállási időn belül cserébe kapott tárgyi eszköz, szellemi termék - ha a cserére visszaadott tárgyi eszközre, szellemi termékre az egyéni vállalkozó a kisvállalkozási kedvezményt érvényesítette -, valamint az üzemkörön kívüli ingatlan és az ültetvény alapján beruházási költség nem vehető figyelembe.

(13) A kisvállalkozói kedvezményre vonatkozó rendelkezések alkalmazásában a (12) bekezdésben említett

a) üzemkörön kívüli ingatlannak minősül az az ingatlan, amely nincs az adózó vállalkozási tevékenységével közvetlen összefüggésben; ilyennek minősül különösen az üzemen belüli lakóépület, valamint az elsődlegesen jóléti célt szolgáló épület, építmény;

b) a vállalkozási tevékenységet közvetlenül szolgáló, kizárólag üzemi célú tárgyi eszköznek minősül a korábban még használatba nem vett személygépkocsi is,

1. feltéve, hogy a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítése esetén az egyéni vállalkozó az adott személygépkocsi után az

érvényesítést követő négy adóévben - legfeljebb azonban a (14) bekezdés *a)*, *d)* és *e)* pontjában szabályozott esetek bármelyikének bekövetkeztéig -, cégautó adót fizet,

2. ha a személygépkocsi-bérbeadó vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozó tevékenységének tárgyát, illetve eszközét képezi, azt más célra részben sem használja, és ezt üzleti nyilvántartásai egyértelműen alátámasztják.

(14) A (11) bekezdés rendelkezését a tárgyi eszköz, a szoftvertermék felhasználási joga, a szellemi termék beruházási költségéből (ideértve az értékcsökkenési leírás alapját növelő kiadást, valamint az eszköz beszerzésére, előállítására fordított, a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítésének évében költségként elszámolt kiadást is) a kisvállalkozói kedvezmény megállapításánál figyelembe vett részre kell alkalmazni, a következők szerint:

a) ha az eszköz üzembe helyezése, használatbavétele nem történt meg (kivéve, ha az elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás miatt maradt el), a kisvállalkozói kedvezményből az eszökhöz kapcsolódó részt a kedvezmény érvényesítését követő negyedik adóévre vonatkozó,

b) ha az eszköz az üzembe helyezéskor, használatbavételkor nem felelt meg a (12) bekezdés rendelkezéseiben foglalt feltételeknek, a kisvállalkozói kedvezményből az eszközhöz kapcsolódó részt az üzembe helyezés, használatbavétel évére vonatkozó,

c) ha az üzembe helyezett, használatba vett eszközt az egyéni vállalkozó a (12) bekezdésben nem említett eszközként használja (átsorolja), a kisvállalkozói kedvezményből az eszközhöz kapcsolódó részt - kivéve, ha az eszköz átsorolása elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következménye - az átsorolás évére vonatkozó,

d) ha az eszközt az egyéni vállalkozó - akár üzembe helyezése, használatbavétele előtt, akár utána - elidegenítette (ideértve az ellenszolgáltatás nélküli átadást, valamint a pénzügyi lízing keretében, részletfizetéssel, halasztott fizetéssel átvett eszköznek a szerződés szerinti feltételek teljesülésének megghiúsulása miatti visszaadását), a kisvállalkozói kedvezményből az eszközhöz kapcsolódó részt az elidegenítés évére vonatkozó,

e) ha a magánszemély egyéni vállalkozói jogállása bármely okból megszűnt (ide nem értve, ha annak oka cselekvőképességének elvesztése vagy a halála), a

kisvállalkozói kedvezmény egészét, illetőleg - az *a)-d)* pont rendelkezéseit is figyelembe véve - a fennmaradó részt a jogállás megszűnésének napjára előírt

adókötelezettség megállapításakor kell figyelembe venni. A (13) bekezdés *b)* 1. pontjában említett személygépkocsi esetében a *b)* és *c)* pontok rendelkezését nem kell alkalmazni.

(15) Ha az adóévi vállalkozói bevétel valamely része külföldi telephelynek tudható be, akkor - ha nemzetközi szerződésből vagy viszonyosságból más nem következik - a külföldi telephelynek betudható vállalkozói adóalapot ezen bevételből

a) a telephely bevételének megszerzése érdekében bárhol felmerült költségek levonásával és/vagy a (2)-(7) bekezdésben említett bárhol felmerült, növelő, csökkentő tételek figyelembevételével,

b) a más telephely(ek)nek betudható bevételrész(ek) megszerzése érdekében is (bárhol) felmerült költségeknek (ideértve a vállalkozói kivétet is) és/vagy a (2)-(7) bekezdésben említett bárhol felmerült növelő, csökkentő tételek külföldi telephelynek betudható bevétellel arányos része levonásával, illetőleg figyelembevételével kell megállapítani.

(16) A fejlesztési tartalékként nyilvántartott összeg annyiban és akkor vezethető ki a nyilvántartásból, ha és amennyiben az egyéni vállalkozó a nyilvántartásba vétel évében és az azt követő három adóév során általa kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz nem ingyenes megszerzése vagy előállítása érdekében - alapnyilvántartásában, valamint egyedi beruházási és felújítási költségnyilvántartásában rögzített - beruházási, felújítási kiadás(oka)t [ide nem értve az olyan beruházási, felújítási kiadást, amelyre a (22) bekezdés rendelkezéseit alkalmazza] teljesít, kivéve, ha megállapítja

a) a kivezetett rész után a (9) bekezdésnek a nyilvántartásba vétel adóévében hatályos rendelkezései szerinti mértékkel a vállalkozói személyi jövedelemadót [49/B. § (9) bekezdés], valamint

b) a kivezetett résznek az *a)* pont szerinti vállalkozói személyi jövedelemadót meghaladó része után a vállalkozói osztalékalap utáni adót [8. §], továbbá

az *a)*-*b)* pontban említett adókat késedelmi pótlékkal növelten a kivezetést követő 30 napon belül megfizeti. Az egyéni vállalkozó a fejlesztési tartalék nyilvántartásba vétele évét követő harmadik adóév végéig nyilvántartásban maradt

része után az *a)-b)* pont szerinti adókat a negyedik adóév első hónapja utolsó napjáig megállapítja, és azokat késedelmi pótlékkal növelten megfizeti. A késedelmi pótlékot a nyilvántartásba vett fejlesztési tartalékot tájékoztató adatként tartalmazó adóbevallás benyújtása esedékességének napját követő naptól a nem beruházási célra történő kivezetés napjáig, illetve a nyilvántartásba vétel évét követő negyedik adóév első napjáig kell felszámítani és az említett napot követő első adóbevallásban kell bevallani. Az előző rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni akkor is, ha a magánszemély egyéni vállalkozói jogállása az említett időszak alatt bármely okból megszűnt (ide nem értve, ha annak oka cselekvőképességének elvesztése vagy a halála) azzal, hogy ilyenkor az említett adókat a jogállás megszűnésének napját követő 30 napon belül kell megfizetni. Az egyéni vállalkozó a fejlesztésitartalék-nyilvántartást úgy vezeti, hogy abból megállapítható(ak) legyen(ek) a kivezetett összeg(ek), valamint a kivezetés(ek) alapjául szolgáló kiadás(ok) teljesítésének időpontja(i) és összege(i), illetve a kivezetés(ek) miatt fizetendő adó és késedelmi pótlék összege.

(17) A kisvállalkozói kedvezmény és a kis- és középvállalkozások adókedvezménye szempontjából a foglalkoztatottak létszámát az egyes foglalkoztatottak munkaviszonyának kezdetétől annak megszűnéséig eltelt naptári napok összegzésével, majd ezen összeg 365-tel történő elosztásával, tört hányados esetén lefelé kerekítve kell meghatározni.

(18) Az egyéni vállalkozó adózás utáni jövedelme egyenlő a (8) bekezdés a) pontjában említett (1)-(7) bekezdés szerint - a bekezdés további rendelkezése alapján a külföldi telephelynek betudható rész nélkül - megállapított vállalkozói adóalap és a kisvállalkozói kedvezmény együttes összegével, csökkentve

a) a (9)-(11) bekezdés rendelkezései szerint megállapított adóval,

b) nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában külföldi telephelynek betudható vállalkozói adóalap után az adóévben külföldön igazoltan megfizetett adóval, azzal, hogy nem vehető figyelembe külföldön megfizetett adóként az az összeg, amely törvény, nemzetközi szerződés rendelkezése, viszonyosság vagy külföldi jog alapján a jövedelem után fizetett adó összegéből a magánszemély részére visszajár.

(19) Az (5)-(6) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásában
a) az adóévi átlagos állományi létszámot a munkavállalók által az adóévben munkaviszonyban töltött naptári napok összegével, majd ezen összegnek az adóév napjainak (a tevékenységet megkezdő, illetőleg megszüntető egyéni vállalkozó esetében az adóévben fennálló tevékenység naptári napjainak számával történő elosztásával két tizedesre kerekítve kell meghatározni azzal, hogy a számításnál figyelmen kívül kell hagyni

aa) azt a munkavállalót, aki az egyéni vállalkozónál történő alkalmazását megelőzően az egyéni vállalkozóval a társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény szerint kapcsolt vállalkozásnak minősülő más személynél munkaviszonyban, munkaviszony jellegű jogviszonyban, továbbá személyesen közreműködő tagsági jogviszonyban végzett munkát,

ab) a szülési szabadság, a gyermekgondozási ellátás miatti szabadság, a betegség miatti 30 napon túli keresőképtelenség, a büntetés-végrehajtás naptári napjainak számát;

b) a havi minimálbér évesített összege:

ba) a havi minimálbér tizenkétszerese,

bb) a tevékenységét megkezdő, illetőleg megszüntető egyéni vállalkozó esetében a *ba)* szerinti összeg 365-öd része és az adóévben fennálló tevékenység naptári napjainak szorzata.

(20) Nem kell a (8) bekezdés *b)* pontját alkalmazni a vállalkozói adóalap megállapítására

a) a tevékenység megkezdése (újrakezdése) évében és az azt követő évben, ha az azt megelőző 36 hónapban a magánszemély egyéni vállalkozói tevékenységet nem folytatott (ideértve azt az esetet is, ha ebben az időszakban nem volt bevétele) vagy

b) ha az egyéni vállalkozót az adóévben vagy a megelőző adóévben elemi kár sújtotta.

(21)-(22)

(23) A (8) bekezdés alkalmazásában jövedelem-(nyereség-) minimum a vállalkozói bevétel 2 százaléka.

(24) A (20) bekezdés *b)* pontjában említett kár az elemi csapás okozta olyan elemi kár (több ilyen kár esetén azok együttes összege), amely a bekövetkezése évét megelőző adóévi vállalkozói bevételnek (a tevékenységét az elemi kár bekövetkezését megelőző adóévben kezdő egyéni vállalkozó esetében a kezdő év egy napjára eső átlagos napi bevétel 365 napra számított összegének) legalább a 15 százaléka. Ennek

megállapítása - ha az egyéni vállalkozó nem rendelkezik tőle független szervezet által kiadott okmánnyal - az elemi kár (károk) tényét és mértékét tartalmazó, általa kiállított olyan jegyzőkönyv(ek) alapján történhet, amelye(ke)t a káreseményt követő 15 napon belül megküldött az illetékes állami adóhatóság részére. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem nem terjeszthető elő.

(25)

A vállalkozói osztalékalap

49/C. § (1) A vállalkozói osztalékalapot az adózás utáni vállalkozói jövedelemből a (2)-(6) bekezdés rendelkezése szerint - figyelemmel az átmeneti rendelkezésekre is - kell megállapítani.

(2) Az adózás utáni vállalkozói jövedelmet növeli:

a) a tárgyi eszköz ellenszolgáltatás nélküli átruházása esetén - kivéve a magánszemélynek ellenszolgáltatás nélkül történő, adófizetési kötelezettséggel járó átadást -, az említett tárgyi eszköz beszerzésével összefüggő adózás utáni vállalkozói jövedelem csökkentésének évétől számítva a (6) bekezdés *a)* pontjában említett összegnek

- aa)* a tárgyi eszköz egy éven belüli átruházásakor a 100 százaléka,
- ab)* a tárgyi eszköz egy éven túli, de két éven belüli átruházásakor a 66 százaléka,
- ac)* a tárgyi eszköz két éven túli, de három éven belüli átruházásakor a 33 százaléka,
- ad)* a tárgyi eszköz három éven túli átruházásakor nulla;
- b)* az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésekor az *aa)-ad)* pont szerint előírt összeg, ha a megszüntetés az ott előírt időhatáron belül történt;
- c)* a tárgyi eszköz, a nem anyagi javak értékcsökkenési leírása megkezdésének évében a vonatkozó beruházási költséget képező kiadások azon része, amellyel az egyéni vállalkozó ezt az évet megelőző években a vállalkozói osztalékalapját csökkentette;
- d)* a *c)* pontban nem említett esetben: a vállalkozói osztalékalapnak a beruházási költséget képező kiadással első ízben történő csökkentése évét követő negyedik évben (ültetvény esetében annak elidegenítésekor, de legkésőbb a termőre fordulás évében) a vonatkozó beruházási költséget képező kiadások azon része, amellyel az egyéni vállalkozó ezt az évet megelőző években a vállalkozói osztalékalapját

csökkentette, illetve ennél előbb az egyéni vállalkozói tevékenység megszűntetésekor.

(3)-(5)

(6) Az adózás utáni vállalkozói jövedelem és a (2) bekezdésben említett tételek együttes összege, legfeljebb annak mértékéig csökkenthető

a) a tárgyi eszköz, a nem anyagi dolog értékéből az adóévben elszámolt értékcsökkenési leírást meghaladó összeggel, ha az értékcsökkenési leírást az egyéni vállalkozó az adóévben kezdte el;

b) az olyan, adórövidítéssel, egyéb jogszabály megsértésével összefüggő bírság, késedelmi pótlék stb. összegével, amelyet az egyéni vállalkozói tevékenység gazdasági, pénzügyi ellenőrzése során feltárt szabálytalanságok következményeként kellett megfizetni;

c)

d) az erre vonatkozó nyilvántartás szerint, az adóévben felmerült beruházási költséget képező kiadás összegével, feltéve, hogy az azzal összefüggő tárgyi eszköz, nem anyagi javak értékcsökkenési leírása megkezdése nem történt meg.

(7) A vállalkozói osztalékalap után az adót a magánszemély bevallásában megállapítja, bevallja, valamint a bevallás benyújtására előírt határidőig megfizeti.

(8) A (6) bekezdés *a)* és *d)* pontjában foglaltak a kizárólag üzemi célú tárgyi eszköz (ideértve azt a személygépkocsit is, amely után a magánszemély kisvállalkozói kedvezményt vett igénybe) és nem anyagi javak esetében alkalmazhatók.

Az egyéni vállalkozó és a mezőgazdasági kistermelő átalányadózása

50. § (1) Az egyéni vállalkozó a vállalkozói jövedelem szerinti adózás helyett adóévenként az adóév egészére az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint átalányadózást választhat a (4)-(7) bekezdésben foglalt rendelkezéseket is figyelembe véve akkor, ha

a) az átalányadózás megkezdését közvetlenül megelőző adóévben az egyéni vállalkozói bevétele a 15 millió forintot nem haladta meg, és

b)

c) az egyéni vállalkozói bevétele az adóévben nem haladja meg a 15 millió forintot.

(2) A mezőgazdasági kistermelő a Második rész rendelkezéseinek alkalmazása helyett adóévenként az adóév egészére átalányadózást választhat.

(3) Az átalányadózás kizárólag az egyéni vállalkozói, illetőleg mezőgazdasági kistermelői tevékenység egészére választható.

(4) Az (1) bekezdés rendelkezésétől eltérően az az egyéni vállalkozó, akinek az egyéni vállalkozói tevékenysége az adóév egészében kizárólag a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet szerinti kiskereskedelmi tevékenység, átalányadózást választhat, ha az átalányadózást közvetlenül megelőző adóévben vállalkozói bevétele a 100 millió forintot nem haladta meg.

(5) Az a magánszemély, aki egyéni vállalkozóként is és mezőgazdasági kistermelőként is jogosult az átalányadózás választására, külön-külön és egyidejűleg is alkalmazhatja a kétféle tevékenységre elkülönülten az átalányadózást.

(6) A tevékenységét az adóévben kezdő egyéni vállalkozó, illetőleg mezőgazdasági kistermelő az átalányadózást a tevékenységének megkezdésétől választhatja az (1)-(5) bekezdések rendelkezései szerint.

(7) Az az egyéni vállalkozó, aki az átalányadóztatását megszünteti vagy arra való jogosultsága megszűnik, ismételten átalányadóztat - feltéve, hogy annak egyéb feltételei fennállnak - csak akkor választhat, ha a megszűnés (megszüntetés) évét követően legalább 4 adóév eltelt. Ha a jogosultsága a bevételi értékhatár túllépése miatt szűnt meg, az előbbi rendelkezéstől eltérően az átalányadóztatás - ha annak egyéb feltételei fennállnak - attól az adóévtől kezdődően újra választható, amely adóévben az e törvényben előírt bevételi értékhatár növekedett.

(8) A tevékenységét év közben kezdő vagy megszüntető egyéni vállalkozó az (1) bekezdésben meghatározott bevételi értékhatárt a tevékenység folytatásának napjaival időarányosan veheti figyelembe.

(9) E § alkalmazásában egyéni vállalkozói bevételnek az adóévben e törvény rendelkezései szerint megszerzett vállalkozói bevétel minősül.

51. § (1) Az átalányadóztatás szerint adózó egyéni vállalkozó a bevételeit a 10. számú melléklet szerint - figyelemmel a 4. számú melléklet rendelkezéseire is - veszi figyelembe. Az átalányadóztatás szerint adózó egyéni vállalkozónál nem minősül vállalkozói bevételnek a vállalkozási (gazdasági)

tevékenységéhez költségei fedezetére vagy fejlesztési célra jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján folyósított vissza nem térítendő támogatás. A magánszemély az e bevételével összefüggő adókötelezettségeit az önálló tevékenységből származó jövedelemre irányadó rendelkezések szerint teljesíti.

(2) Ha az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozó a tevékenységét megszüntette, akkor

a) az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmaznia, valamint az átalányban megállapított jövedelmét növeli az az összeg, amelyet az átalányadózás megkezdésekor a meglévő készletekkel összefüggésben az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályok szerint megállapított;

b) a megszüntetést követően ezen tevékenységére tekintettel érkező bevételre, felmerülő költségre az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, ideértve azt is, hogy az adóévben felmerült költség csak az adóévben megszerzett bevétel mértékéig számolható el.

(3) Az átalányadót választó egyéni vállalkozó, amennyiben az áfa-levonási jogát nem érvényesíti, a pénztárcönyv (naplófőkönyv) bevételi adatait vezeti, továbbá a vállalkozásával kapcsolatban felmerült összes költségének bizonylatait és egyéb dokumentumait az e törvényben foglalt általános szabályok szerint köteles megőrizni. Az átalányadózás nem mentesíti az egyéni vállalkozót a kifizetői minőségében, illetőleg más jogszabály előírása szerint reá vonatkozó nyilvántartási, bizonylat-kiállítási, valamint adatszolgáltatási, továbbá a számla-, illetőleg nyugtaadási kötelezettség alól.

(4) Átalányadózás választása esetén az egyéni vállalkozónak az áttérést megelőző év december 31-ét alapul véve, meg kell állapítania az egyéni vállalkozói tevékenység megszűntetésére vonatkozó szabályok szerint a meglévő készletekkel kapcsolatos bevételét, amelyet a továbbiakban mindaddig adóalapot nem érintő bevételként kell nyilvántartania, amíg átalányadózást alkalmaz.

(5) Az (1)-(3) bekezdés rendelkezései szerint kell eljárnia az átalányadózás szerint adózó mezőgazdasági kistermelőnek is, azzal, hogy a bevételeit a 2. számú melléklet szerint kell figyelembe vennie.

52. § (1) Az átalányadózás szabályai addig alkalmazhatók, amíg az adóévben

a) az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói bevétele a 15 millió forintot, az 50. § (4) bekezdésében említett egyéni vállalkozó esetében a 100 millió forintot nem haladja meg.

b)

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában említett bármelyik feltétel hiányában az átalányadózásra való jogosultság megszűnik. Ekkor, valamint ha az átalányadózás szerint adózó egyéni vállalkozó a tevékenységének megszüntetését követően az adóévben azt újrakezdi, az egyéni vállalkozónak az adóév egészére nézve át kell térnie a vállalkozói jövedelem szerinti adózás alkalmazására. Ekkor át kell térnie a pénztárkönyv teljes és az egyébként szükséges részletező nyilvántartások vezetésére, azzal, hogy a jogosultság megszűnésének időpontját megelőző időszakra vonatkozó költségadatokat elégséges a pénztárkönyvben az abban foglalt részletezettség szerint, de tételenként egyösszegben feltüntetnie.

(3) Ha az átalányadózást alkalmazó mezőgazdasági kistermelő átalányadózásra való jogosultsága megszűnik, akkor a Második rész rendelkezései szerint kell eljárnia, azzal, hogy nyilvántartásaiban a jogosultság megszűnésének

időpontját megelőző időszakra vonatkozó költségadatokat elégséges összegben feltüntetnie.

53. § (1) A jövedelmet a bevételből a (2) bekezdésben foglalt eltérésekkel

a) az egyéni vállalkozó 40 százalék,

b) az adóév egészében kizárólag a (3) bekezdésben, vagy kizárólag a (3) és (4) bekezdésben felsorolt tevékenységből bevételt szerző egyéni vállalkozó 80 százalék,

c) az adóév egészében kizárólag a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet alapján kiskereskedelmi tevékenységből bevételt szerző egyéni vállalkozó 87 százalék,

d) a *c)* pontban említett egyéni vállalkozó - feltéve, hogy külön-külön vagy együttesen az adóév egészében kizárólag a (4) bekezdésben felsorolt üzlet(ek) működtetéséből szerez bevételt - 93 százalék,

e) a mezőgazdasági kistermelő 85 százalék, illetőleg a bevételének azon részéből, amely állattenyésztésből vagy állati termék előállításából származik, 94 százalék

költséghányad levonásával állapítja meg (átalányban megállapított jövedelem).

(2) Az (1) bekezdésben említett százalékos mérték

a) az a) pontban meghatározott helyett 25,
b) a b) pontban meghatározott helyett 75,
c) a c) pontban meghatározott helyett 83,
d) a d) pontban meghatározott helyett 91,
akkor, ha az egyéni vállalkozó a társadalombiztosítás
ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e
szolgáltatások fedezetéről szóló törvény szerint kiegészítő
tevékenységet folytatónak minősül.

(3) Az (1) bekezdés b) pontjában említett tevékenységek a
következők:

a) mezőgazdasági, erdőgazdálkodási (TESZOR 01, 02),
bányászati (TESZOR 05-től 09-ig) és feldolgozóipari
(TESZOR 10-től 32-ig) termék-előállítás, építőipari
kivitelezés (TESZOR 41, 42);

b) mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás
(TESZOR 01.6), vadgazdálkodáshoz kapcsolódó
szolgáltatás (TESZOR 01.70.10), erdészeti szolgáltatás
(TESZOR 02.40.10) és zöldterület-kezelés (TESZOR
81.30.10);

c) halászati szolgáltatás (TESZOR 03.00.71), halgazdálkodási
szolgáltatás (TESZOR 03.00.72);

d) feldolgozóipari szolgáltatás (TESZOR 10-től 32-ig),

kivéve:

- valamennyi bérmunkában végzett szolgáltatás,

- egyéb sokszorosítás (TESZOR 18.20);

e) építőipari szolgáltatás (TESZOR 43);

f) ipari gép, berendezés, eszköz javítása (TESZOR 33.1), gépjárműjavítás (TESZOR 45.20), személyi, háztartási cikk javítása (TESZOR 95.2), épületgépészeti berendezések javítása (TESZOR 43.21, 43.22, 43.29);

g) a taxis személyszállítás (TESZOR 49.32.11) személygépjármű kölcsönzése vezetővel (TESZOR 49.32.12), egyéb máshová nem sorolt szárazföldi személyszállítás (TESZOR 49.39.39), közúti áruszállítás (TESZOR 49.41.1);

h) számítógép, kommunikációs eszköz javítása (TESZOR 95.1);

i) fényképészet (TESZOR 74.20);

j) textil, szőrme mosása, tisztítása (TESZOR 96.01), fodrászat, szépségápolás (TESZOR 96.02), hobbiállattartás (TESZOR 96.09.11);

k) a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet alapján folytatott vendéglátó

tevékenység (TESZOR 56), kiskereskedelmi tevékenység (TEÁOR 47, kivéve a (4) bekezdésben felsorolt üzleteket).

(4) Az (1) bekezdés *d)* pontjában említett üzletek a következők:

a) élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem (TEÁOR 47.11);

b) iparcikk jellegű bolti vegyes kiskereskedelem (TEÁOR 47.19);

c) zöldség, gyümölcs kiskereskedelme (TEÁOR 47.21);

d) hús, húсарu kiskereskedelme (TEÁOR 47.22);

e) hal kiskereskedelme (TEÁOR 47.23);

f) kenyér-, pékáru-kiskereskedelem (TEÁOR 47.24-ből);

g) egyéb élelmiszer-kiskereskedelemből a gyógytea és étrendkiegészítő termékek kiskereskedelme (TEÁOR 47.29-ből);

h) vasáru-, festék-, üveg-kiskereskedelem (TEÁOR 47.52);

i) gyógyszer-kiskereskedelemből a vitaminok kiskereskedelme (TEÁOR 47.73-ből);

j) gyógyászati termékek kiskereskedelme (TEÁOR 47.74).

(5) Abban az esetben, ha az egyéni vállalkozó tevékenysége év közben oly módon változik, hogy a korábban alkalmazott költséghányad már nem illeti meg, a változás időpontjában az év első napjára visszamenőlegesen át kell térnie a

tevékenységének megfelelő alacsonyabb költséghányad alkalmazására. Amely adóévben az egyéni vállalkozó az adóév egy részében kiegészítő tevékenységet folytatónak is minősül, az adóévi összes bevételére az (1) bekezdés rendelkezését kell alkalmaznia.

(6) Ha az adóévre átalányadózást választó egyéni vállalkozó elhunyt és a tevékenységét folytató özvegye vagy örököse, vagy egyesített tevékenység esetén az özvegye vagy az örököse ugyancsak átalányadózást választott, akkor az elhunyt esetében az elhalálozás napjáig elért bevétel alapján átalányban megállapított jövedelmet - az időarányos bevételi értékhatár figyelmen kívül hagyásával - az elhunyt által megszerzett jövedelemnek kell tekinteni azzal, hogy az elhunyt által elért bevétel beleszámít az özvegy vagy az örökös esetében az átalányadó alkalmazásának feltételül megjelölt bevételi értékhatárba.

53/A. §

54. § (1) Az átalányadózás évében felmerült összes költséget elszámoltnak kell tekinteni, beleértve a korábban és az átalányadózás időszakában beszerzett tárgyi eszközök beszerzési és előállítási értékének az átalányadózás időszakára jutó értékcsökkenési leírását is a 11. számú

melléklet II. fejezete szerint. Az átalányadózást megelőző időszakból fennmaradt összes elhatárolt veszteségből az átalányadózás időszakának minden évében 20-20 százalékot elszámoltnak kell tekinteni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezését nem kell alkalmazni azon költségekre, fejlesztési kiadásokra, amelyek fedezetére jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján vissza nem térítendő támogatás folyósítása történt.

(3) Az átalányadózás választását megelőzően érvényesített kisvállalkozói kedvezményre, nyilvántartásba vett fejlesztési tartalékra, foglalkoztatási kedvezményre, nyilvántartott adókülönbözetre, valamint a kisvállalkozások adókedvezményére a 49/B. §, illetve a 13. számú melléklet rendelkezéseit az átalányadózás időszakában is alkalmazni kell.

55. § Az átalányadózásra való jogosultság a határozat jogerőre emelkedésének napjával megszűnik, ha az egyéni vállalkozó terhére az adó- vagy vámhatóság számla- vagy nyugtaadási kötelezettség elmulasztásáért jogerősen mulasztási bírságot állapított meg.

56. § (1) Az átalányadózás szerint adózó egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő a bevétel megszerzése érdekében

felmerült kiadásairól szóló számlákat és más bizonylatokat az adó utólagos megállapításához való jog elévüléséig megőrzi.

(2) Amennyiben az átalányadózást választó egyéni vállalkozó, mezőgazdasági kistermelő az 53. § szerint számított jövedelem és/vagy átalányadó számítására vonatkozó rendelkezéseket nem az 50-55. § rendelkezései szerint alkalmazta, illetőleg nem a tényleges bevételét vette számításba, de az átalányadózás alkalmazására egyébként jogosult, a fizetendő adót az említett §-ok rendelkezései szerint kell megállapítani. Az átalányadózásra való jogosultság hiánya, vagy a jogosultság elvesztése miatt a vállalkozói jövedelem szerinti adózásról szóló rendelkezések, illetőleg a Második rész rendelkezései szerint kell az adót megállapítani.

Az egyéni vállalkozó tevékenységének szünetelése

57. § (1) Az egyéni vállalkozónak a (2)-(4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével kell az adókötelezettségeit teljesítenie, ha a jogállását szabályozó külön törvény szerint az egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti.

(2) Az egyéni vállalkozó magánszemély - a tevékenysége szünetelésének bejelentése alapján - egyéni vállalkozói

tevékenységre vonatkozó adóbevallásra nem kötelezett, ha e tevékenységét az adóév minden napján szüneteltette (ideértve azt is, hogy a szünetelés bejelentését megelőzően vállalt kötelezettség alapján sem folytat egyéni vállalkozói tevékenységet), azonban e rendelkezéstől függetlenül a szünetelés időszakában is be kell vallania az adóévben

- a) kisvállalkozói kedvezménnyel,
- b) fejlesztési tartalékként nyilvántartott összeggel,
- c) foglalkoztatási kedvezménnyel,
- d) nyilvántartott adókülönbözettel,
- e) kisvállalkozások adókedvezményével

kapcsolatban keletkezett adófizetési kötelezettségét.

(3) Az egyéni vállalkozó, ha az adóév utolsó napján a tevékenységét szünetelteti, bevallásában kisvállalkozói kedvezmény, fejlesztési tartalék, foglalkoztatási kedvezmény címen jövedelmét nem csökkentheti, nem tüntethet fel nyilvántartott adókülönbözettel, nem érvényesítheti a kisvállalkozások adókedvezményét.

(4) Az egyéni vállalkozó

a) szünetelés időszakában költséget (ideértve az értékcsökkenési leírást is) - az (5) bekezdésben említett kivétellel - nem számolhat el;

b) a szünetelést - a jogállását szabályozó külön törvény szerint történő bejelentéssel egyidejűleg - az egyéni vállalkozói tevékenységére tekintettel pénzforgalmi bankszámlát vezető hitelintézet(ek)nek is bejelenti, azzal, hogy a bejelentés elmulasztásának minden adójogi következménye a magánszemélyt terheli.

(5) A szünetelés kezdő napjától az addig végzett egyéni vállalkozói tevékenységre tekintettel a szünetelés megkezdésének adóévről szóló adóbevallás benyújtásáig

a) befolyt ellenérték (bevétel) a szünetelés megkezdése adóévében megszerzett vállalkozói bevételnek,

b) igazoltan felmerült kiadás a szünetelés megkezdése adóévében elszámolható vállalkozói költségnek

minősül, amelyet az egyéni vállalkozó a szünetelés megkezdése évről szóló adóbevallásában vesz figyelembe.

A szünetelés megkezdése adóévről szóló adóbevallás benyújtását követően az előzőekben nem említett befolyó bevételre, illetve felmerült kiadásra minden olyan adóévben, amelyben a tevékenység az adóév minden napján szünetelt, az önálló tevékenységből származó jövedelem megállapítására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről

III. Fejezet

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS ELLÁTÁSAI ÉS AZ ELLÁTÁSRA JOGOSULTAK

(...)

Társadalombiztosítási ellátások

14. § (1) A társadalombiztosítás rendszerében nyújtott ellátások az egészségbiztosítás és a nyugdíjbiztosítás keretében vehetők igénybe.

(2) Egészségbiztosítási ellátások:

a) egészségügyi szolgáltatás;

b) pénzbeli ellátások:

ba) csecsemőgondozási díj,

bb) gyermekgondozási díj,

bc) táppénz;

c) baleseti ellátások:

ca) baleseti egészségügyi szolgáltatás,

cb) baleseti táppénz,

- cc)* baleseti járadék;
- d)* megváltozott munkaképességű személyek ellátásai:
 - da)* rokkantsági ellátás,
 - db)* rehabilitációs ellátás.
- (3) A nyugdíjbiztosítási ellátások:
 - a)* társadalombiztosítási saját jogú nyugellátás:
 - aa)* öregségi nyugdíj,
 - ab)-ac)*
 - b)* hozzátartozói nyugellátás:
 - ba)* özvegyi nyugdíj,
 - bb)* árvaellátás,
 - bc)* szülői nyugdíj,
 - bd)* baleseti hozzátartozói nyugellátások;
 - c)* rehabilitációs járadék.

(...)

IV. Fejezet

AZ ELLÁTÁSOK FEDEZETE

Járulékfizetésre vonatkozó általános szabályok

18. § (1) A társadalombiztosítási ellátások és a munkaerő-piaci célok fedezetére

a) a biztosított természetbeni egészségbiztosítási járulékot, pénzbeli egészségbiztosítási járulékot és munkaerő-piaci járulékot (a továbbiakban együtt: egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék), valamint nyugdíjjárulékot, a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni és társas vállalkozó nyugdíjjárulékot,

b)

c) a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után a társas vállalkozás, valamint a 39. § (2) bekezdésében említett személy egészségügyi szolgáltatási járulékot,

d) az egészségügyi szolgáltatások fedezetére a külön törvényben meghatározott személy egészségügyi hozzájárulást,

e)

fizet.

(2)

(3)

(4) A foglalkoztató a táppénzkiadásokhoz hozzájárul.

(5) A járulékokat a járulékalapot képező jövedelem kifizetésekor irányadó járulékmértékek szerint kell megfizetni. A járulékokat a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony megszűnését követően kifizetett (kiosztott) járulékalapot képező jövedelem után is meg kell fizetni.

(6)

19. § (1)

(2) A biztosított, a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni és társas vállalkozó, valamint tagi munkavégzés esetén a szociális szövetkezeti tag által fizetendő nyugdíjjárulék mértéke 10 százalék.

(3) A biztosított által fizetendő egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék mértéke 8,5 százalék. Az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 4 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 3 százalék, a munkaerő-piaci járulék 1,5 százalék.

(4) A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után a társas vállalkozás, tagi munkavégzés esetén a szociális szövetkezet, valamint a 39. § (2) bekezdésében meghatározott személy által fizetendő egészségügyi

szolgáltatási járulék havi összege 7050 forint (napi összege 235 forint).

(5) A foglalkoztató az 5. §-ban említett biztosított betegsége miatti keresőképtelensége, valamint a kórházi (klinikai) ápolása időtartamára folyósított táppénz egyharmadát hozzájárulás címén fizeti meg.

(6)

(7)

20. §

20/A. §

(...)

Családi járulékkedvezmény

24/A. § (1) Az Szja tv. szerinti családi kedvezmény érvényesítésére jogosult biztosított és - a családi kedvezményt megosztással érvényesítő - biztosított házastársa, élettársa családi járulékkedvezményre jogosult.

(2) A családi járulékkedvezmény csökkenti a biztosított által fizetendő természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék együttes összegét.

(3) A családi járulékkedvezmény összege a biztosítottat megillető, az Szja tv. szerinti családi kedvezmény összegéből

- a) a biztosított által vagy
- b) az Szja tv. szerinti családi kedvezmény közös igénybevételére jogosult biztosítottak által közösen és/vagy
- c) a biztosított és a családi kedvezményt megosztással érvényesítő biztosított házastársa, élettársa által együttesen ténylegesen érvényesített családi kedvezménnyel csökkentett összeg 15 százaléka, de legfeljebb a (2) bekezdésben meghatározott járulékok együttes összege.

(4) A családi járulékkedvezményt a (3) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott személyek döntésük szerint együtt is, de csak egyszeresen érvényesíthetik. A családi járulékkedvezmény együttes igénybevételének feltétele az érintett magánszemélyek - adóbevallásban, munkáltatói adómegállapításban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza a kedvezmény összegének felosztására vonatkozó döntésüket.

(5) A családi járulékkedvezmény (3) bekezdés szerinti összegét a biztosított az éves bevallásában, munkáltatói adómegállapításában feltünteti.

(6) A családi járulékkedvezmény nem csökkenti azt a járulékkötelezettséget, amelyet az Szja tv. szerint adómentes vagy bevételnek nem minősülő járulékalap után kell megfizetni (ide nem értve a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezet részére az adóévben levont, befizetett tagdíj összegét). Egyéni és társas vállalkozó esetén a családi járulékkedvezményt a kivétet, az átalányban megállapított jövedelmet vagy a személyes közreműködői díjat terhelő járulékok erejéig lehet érvényesíteni.

24/B. § A családi járulékkedvezmény érvényesítése nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát és az ellátások összegét.

24/C. § Ha a biztosított a családi járulékkedvezményt havonta vagy negyedévente érvényesítette, és az éves bevallásában az összevont adóalapja után személyi jövedelemadó-kötelezettséget állapít meg, a biztosított a családi járulékkedvezmény összegét nem állapítja meg újra, nem fizeti vissza. E rendelkezés nem befolyásolja jogosulatlan igénybevétel esetére az 51/B. § (3) bekezdésében előírt fizetési kötelezettséget.

(...)

Az egyéni vállalkozók járulékfizetése

29. § (1)

(2)

(3) A biztosított egyéni vállalkozó a 19. § (2) bekezdése szerinti nyugdíjjárulékot, valamint a 19. § (3) bekezdése szerinti egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot vállalkozói jövedelem szerinti adózás esetén a vállalkozói kivét, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelem után fizeti meg. A nyugdíjjárulék alapja havonta legalább a minimálbér, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese.

(4) Az egyéni vállalkozó a járulékfizetési alsó határ után nem köteles nyugdíjjárulékot és egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot fizetni arra az időtartamra, amely alatt

a) táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül,

b) gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül - kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, az ápolási díj fizetésének

időtartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja -,

c) csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben egyidejűleg részesül

d) katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,

e) fogvatartott,

f) ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát, egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti.

(5) Amennyiben a (4) bekezdésben meghatározott körülmények a naptári hónap teljes tartamán át nem állnak fenn, a járulékfizetési alsó határ kiszámításánál egy-egy naptári napra a járulékalap harmincad részét kell alapul venni. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha az egyéni vállalkozó biztosítási jogviszonya hónap közben kezdődött vagy szűnt meg.

(6)

(7)

(8)

29/A. § (1) Az a biztosított egyéni vállalkozó, aki az egyszerűsített vállalkozói adó alanya (a továbbiakban: eva

adózó), a 19. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott járulékokat fizet. A nyugdíjjárulék alapja havonta a minimálbér, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja havonta a minimálbér másfélszerese.

(2) Az eva adózó egyéni vállalkozó járulékfizetési kötelezettségének megállapításánál értelemszerűen alkalmazni kell a 29. § (4)-(5) és (8) bekezdésének rendelkezéseit.

(3) Az eva adózó egyéni vállalkozó a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében egyoldalú nyilatkozattal vállalhatja, hogy a 19. § (2)-(3) bekezdés szerinti járulékokat az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapjánál magasabb járulékalap után fizeti meg. A nyilatkozat az adóévre szól, melyet első ízben az adóévet megelőző év december 20-áig, azt követően a november hónapra vonatkozó járulékevallásával egyidejűleg kell az állami adóhatósághoz benyújtani. A nyilatkozat az Art. szerinti végrehajtható okiratnak minősül.

(4) A (3) bekezdéstől eltérően a 31. § (4) bekezdésében említett eva adózó egyéni vállalkozó a munkaviszonya, illetőleg a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követő

tárgyévi időszakra is választhatja a magasabb járulékalap utáni járulékfizetést.

30. §

2011. évi CLVI. törvény az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról

IX. Fejezet

A SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓRÓL

Az adó

453. § (1) A szociális hozzájárulási adó (a továbbiakban e fejezet alkalmazásában: az adó) a kifizetőt természetes személlyel fennálló egyes jogviszonyaira, az egyéni vállalkozót, a mezőgazdasági őstermelőt e jogállására tekintettel (saját maga után), más személyt e fejezet külön rendelkezése alapján, a társadalmi közös szükségletek fedezetéhez való hozzájárulás kötelezettségének megfelelően terhelő, százalékos mértékű fizetési kötelezettség.

(2) A szociális biztonsághoz, valamint a testi és lelki egészséghez való jog érvényesítését szolgáló egyes szociális ellátások fedezetéhez, továbbá az egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásához szükséges államháztartási források biztosítása céljából az adóból származó államháztartási bevétel a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott arányok szerint megoszlik a

társadalombiztosítás egyes pénzügyi alapjai és a törvényben meghatározott elkülönített állami pénzalap költségvetése között.

(3) Az adóval összefüggő hatósági ügyben az eljárás az állami adóhatóság hatáskörébe tartozik.

(4) Az adó megfizetése államháztartási forrásból fedezett ellátásra (ideértve különösen a társadalombiztosítási ellátást és az álláskeresői ellátást), vagy államháztartási forrásból folyósított támogatás igénybevételére való jogot nem keletkeztet, valamint az adó alapja és összege az ilyen ellátás, illetőleg támogatás összegét nem befolyásolja.

Az adó alanya

454. § (1) Az adó alanya:

- a) a kifizető;
- b) az egyéni vállalkozó;
- c) a mezőgazdasági őstermelő.

(2) Kifizető a természetes személlyel e Fejezet rendelkezése alapján adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban álló másik személy. Adóalanynak minősül a belföldön állandó lakóhellyel, szokásos tartózkodási hellyel, székhellyel nem rendelkező kifizető (a továbbiakban:

külföldi kifizető) is, ha a vele adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban álló, magyar szociális biztonsági jogszabályok hatálya alá tartozó természetes személy a munkát Magyarországon, vagy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló közösségi rendelet hatálya alá tartozó másik tagállamban végzi.

(3) Ha a külföldi kifizető az e Fejezetben meghatározott kötelezettségei teljesítését elmulasztja, azokat a (2) bekezdés szerinti természetes személyre is alkalmazni kell azzal, hogy kifizető alatt a (2) bekezdés szerinti természetes személyt kell érteni.

(4) Az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban elrendelt kirendelés alapján foglalkoztatott természetes személlyel fennálló jogviszonyra tekintettel fizetendő adó alanya a kirendelést elrendelő kifizető. A természetes személyt a kirendelés alapján foglalkoztató személy minősül azonban (kifizetőként) az adó alanyának, ha a kirendelést elrendelő kifizetővel megállapodott arról, hogy a természetes személy foglalkoztatásához kapcsolódó munkabér és közterhek őt terhelik.

(5) Az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony alapján munkaerő-kölcsönzés keretében kölcsönbe adott

munkavállalóval fennálló jogviszonyra tekintettel fizetendő adó alanya a kölcsönbe adó kifizető. Ha a kölcsönbe adó külföldi kifizető, az adó alanyának a munkavállalót kölcsönbe vevő személy minősül.

(5a) Több munkáltatóval létesített munkaviszony (Mt. 195. §) esetén kifizető az adózás rendjéről szóló törvény szerint meghatározott munkáltató.

(6) Az adónak nem alanya:

- a) a saját jogú nyugdíjas egyéni vállalkozó;
- b) az özvegyi nyugdíjban részesülő olyan egyéni vállalkozó, aki a rá irányadó öregségnyugdíj-korhatárt már betöltötte;
- c) a mezőgazdasági őstermelő abban az adóévben, amelyet megelőző adóévben a személyi jövedelemadóról szóló törvény alapján mezőgazdasági kistermelőnek minősült, kivéve, ha külön törvény rendelkezése alapján az adóévre magasabb járulékalap választásáról tesz nyilatkozatot;
- d) a mezőgazdasági őstermelő, akinek a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultságról, valamint a szolgáltatások fedezetéről szóló törvény alapján nem keletkezik járulékfizetési kötelezettsége.

(...)

A kifizetőnek nem minősülő személy által fizetendő adó alapja

456. § (1) A személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerint a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozót saját maga után terhelő adó alapja - figyelemmel az adóalap megállapításának különös szabályaira is - a vállalkozói kivét, az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozót saját maga után terhelő adó alapja az átalányban megállapított jövedelem.

(2) Az egyszerűsített vállalkozói adó alanyának minősülő egyéni vállalkozót, valamint a mezőgazdasági őstermelőt saját maga után havonta terhelő adó alapja:

a) a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében külön törvény rendelkezése szerint az adóévre, vagy az adóévnek a munkaviszonya vagy tanulói (hallgatói) jogviszonya megszűnését követő hátralévő részére tett nyilatkozat esetében a nyilatkozat szerinti összeg;

b) az *a)* pont hatálya alá nem tartozó esetben az adóalap megállapításának egyéni vállalkozóra, illetve őstermelőre irányadó különös szabályai szerint meghatározott összeg.

(3) Ha az egyéni vállalkozó egyszerűsített vállalkozói adóalanyisága év közben megszűnik, a (2) bekezdés *a*) pont szerinti adóalapot törthónap esetén az egyszerűsített vállalkozói adóalanyisága megszűnésének hónapjában napi arányosítással állapítja meg.

(4) Az egyszerűsített vállalkozói adó alanyának minősülő egyéni vállalkozót saját maga után terhelő adó alapja az egyszerűsített vállalkozói adó alapjának 4 százaléka, ha

a) az adóalap megállapításának különös szabályai alkalmazása alól legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyára, közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytatott tanulmányaira tekintettel mentesül, vagy

b) tagként a kifizetővel az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó jogviszonyban áll.

Az adóalap megállapításának különös szabályai

457. § (1) A közkereseti társaságot, a betéti társaságot, a korlátolt felelősségű társaságot, a közös vállalatot, az egyesülést, az európai gazdasági egyesülést, a szabadalmi ügyvivői irodát, a szabadalmi ügyvivői társaságot, az ügyvédi irodát, a közjegyzői irodát, a végrehajtói irodát, az egyéni

céget a tagjával fennálló adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára tekintettel havonta terhelő adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Az adó alapja legalább az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony fennállása minden napjára számítva a minimálbér 112,5 százalékanak harmincad része, ha a jogviszony nem áll fenn a hónap minden napján.

(2) Az egyházi jogi személyt az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személlyel fennálló adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyra tekintettel havonta terhelő adó alapja a minimálbér. Az adó alapja az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony fennállása minden napjára számítva a minimálbér harmincad része, ha a jogviszony nem áll fenn a hónap minden napján.

(3) Az egyéni vállalkozót saját maga után havonta terhelő adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Az adó alapja az egyéni vállalkozói jogállás fennállása minden napjára számítva legalább a minimálbér 112,5 százalékanak harmincad része, ha a természetes személy e jogállással nem rendelkezik a hónap minden napján.

(4) A mezőgazdasági őstermelőt saját maga után havonta terhelő adó alapja a minimálbér. Az adó alapja a

mezőgazdasági őstermelői jogállás fennállása minden napjára számítva a minimálbér harmincad része, ha a természetes személy e jogállással nem rendelkezik a hónap minden napján, vagy más okból nem minősül az adó alanyának a hónap minden napján.

(5) Az (1)-(4) bekezdés alkalmazásakor az egy hónapra fizetendő adó alapjának megállapításakor a kifizető, valamint az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyre az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára, illetőleg egyéni vállalkozói, mezőgazdasági őstermelői jogállására tekintettel e fejezet külön rendelkezése alapján mentesül az adófizetés különös szabályainak alkalmazása alól. Ilyen esetben az adó alapja a hónap többi napjára számítva egyházi jogi személy, valamint mezőgazdasági őstermelő esetében a minimálbér harmincad része, más kifizető és egyéni vállalkozó esetében legalább minimálbér 112,5 százalékának harmincad része.

Mentesülés a különös szabályok alkalmazása alól

458. § (1) A kifizető a tagjával (ideértve az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személyt is) fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának, az egyéni vállalkozó, a

mezőgazdasági őstermelő az őt saját maga után terhelő adó alapjának megállapításkor az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyre a tagja, illetőleg maga az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő

a) táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül;

b) gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, ápolási díj folyósítása alatt a tag személyes közreműködését, az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személy egyházi szolgálatát, illetőleg az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységét személyesen folytatja;

c) csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül.

(2) A kifizető a tagjával (ideértve az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személyt is) fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának, az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő az őt saját maga után terhelő adó alapjának megállapításkor az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben nem veszi

számításba a hónapnak azt a napját, amelyre a tagja, illetőleg maga az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő

a) önkéntes tartalékos katonaként katonai szolgálatot teljesít;
b) fogvatartott.

(3) Az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, a szabadalmi ügyvivői társaság, a közjegyzői iroda a tagjával fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának megállapításakor az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben - az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakon túlmenően - nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyen tagja ügyvédi tevékenysége, szabadalmi ügyvivői kamarai, illetve közjegyzői kamarai tagsága szünetel. Az ügyvédi, szabadalmi ügyvivői, közjegyzői vagy állat-egészségügyi szolgáltató tevékenységet folytató egyéni vállalkozó az őt saját maga után terhelő adó alapjának megállapításakor az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben - az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakon túlmenően - nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyen ügyvédi tevékenysége, szabadalmi ügyvivői kamarai, közjegyzői kamarai tagsága, vagy állat-egészségügyi szolgáltató tevékenysége szünetel.

(4) Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény szerint vezetett nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozó az őt saját maga után terhelő adó alapjának megállapításakor az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben - az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakon túlmenően - nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyen egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti.

(5) A kifizető a tagjával (ideértve az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személyt is) fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának, a nem eva adóalany egyéni vállalkozó az őt saját maga után terhelő adó alapjának megállapításakor az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben - az (1)-(4) bekezdésben meghatározottakon túlmenően - nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyen tagja, illetőleg az egyéni vállalkozó legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll, vagy közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat. Az egyidejűleg fennálló több munkaviszony esetében az egyes munkaviszonyokban előírt munkaidőt a heti legalább 36 órás foglalkoztatás megállapításánál össze kell adni.

(6) A kifizető a tagjával (ideértve az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személyt is) fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának megállapításkor az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben - az (1)-(5) bekezdésben meghatározottakon túlmenően - nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyen tagja kifizetővel is az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban áll, vagy egyéni vállalkozóként az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alatt áll, feltéve, hogy a kifizető e napot a taggal fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó, illetve az egyéni vállalkozó e napot a saját maga után fizetendő adó alapjának megállapításkor számításba veszi.

(7) Az (5)-(6) bekezdésben foglalt alkalmazásának feltétele, hogy a kifizető részére a természetes személy nyilatkozatot tesz a legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonya fennállásáról, tanulmányai folytatásáról, illetőleg a más kifizetővel fennálló, az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó jogviszonyáról. A természetes személy az olyan változásról, amely az (5)-(6) bekezdésben foglalt rendelkezések

alkalmazását érinti, haladéktalanul újabb nyilatkozatot tesz a kifizető részére. A nyilatkozat tartalmazza a természetes személy természetes személyazonosító adatait, valamint adóazonosító jelét, ennek hiányában a személyazonosító okmánya típusának megjelölését és számát, valamint lakcímét. Az újabb nyilatkozat megtételének elmulasztása miatt keletkezett adóhiány és jogkövetkezményei megtérítését a kifizető a nyilatkozatot elmulasztó természetes személytől igényelheti. Ha az újabb nyilatkozat megtételének elmulasztása miatt keletkezett adóhiányt a kifizetőtől nem lehet behajtani, az adóhiány és jogkövetkezményei megfizetésére az állami adóhatóság a nyilatkozatot elmulasztó természetes személyt határozattal kötelezheti.

(8) Az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben az egyéni vállalkozó az őt saját maga után terhelő adó alapjának megállapításkor - az (1)-(5) bekezdésben meghatározottakon túlmenően - nem veszi számításba azt az időszakot, amelyen kifizetővel - a kifizető részére a tárgyév január 31-éig, az adóév egészére tett nyilatkozata alapján - az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban áll, feltéve, hogy a kifizető ezen

időszakot az egyéni vállalkozónak minősülő természetes személlyel fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának megállapításkor számításba veszi.

Az adó mértéke és fizetendő összege

459. § (1) A számított adó az adóalap 27 százaléka. A fizetendő adó a számított adó, csökkentve az adó fizetésére kötelezettet törvény rendelkezése alapján megillető adókedvezmények összegével.

(2) A fizetendő adó megállapításánál a számított adót - e törvény külön rendelkezése alapján akár a számított adót meghaladó mértékben - a következő adókedvezmények csökkentik:

- a) a szabad vállalkozási zónákban működő vállalkozások adókedvezménye;
- b) a Karrier Híd Program megvalósítását célzó adókedvezmény;
- c) a munkaerő-piaci szempontból kedvezőtlen helyzetű társadalmi csoportok és a munkaerő-piacról tartósan távollévők foglalkoztatása, munkaerő-piaci versenyképességük kiegyenlítése, valamint a pályakezdő fiatalok gyakorlati munkatapasztalat-szerzésének

megkönnyítése céljából más törvényben meghatározott, annak rendelkezése szerint az adóból érvényesíthető adókedvezmény;

d) a szakkézettséget nem igénylő munkakörökhöz kapcsolódó adókedvezmény;

e) a kutatók foglalkoztatása után járó adókedvezmény.

1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

(...)

Egészségbiztosítási ellátásra jogosultak

6. § (1) A Tbj. szerint biztosított személy valamennyi, e törvényben szabályozott ellátásra jogosult.

(2) A II. és III. fejezet alkalmazásában a Tbj. szerinti biztosítottal azonos ellátás illeti meg a Tbj. szerint egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyeket, ideértve azokat a személyeket is, akik után a központi költségvetés egészségbiztosítási járulékot fizet.

(3) A baleseti ellátás tekintetében a Tbj. szerinti biztosítottal azonos ellátás illeti meg a Tbj. szerint baleseti ellátásra jogosult személyeket.

(4) A baleseti egészségügyi szolgáltatások tekintetében a Tbj. szerinti biztosítottal azonos ellátás illeti meg a Tbj. szerint baleseti egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyeket.

7. § Azok a személyek, akik az egészségbiztosítás körébe tartozó egyes ellátásokra a Tbj. szerint megállapodást kötöttek, a megállapodás tárgyát képező ellátás tekintetében a Tbj.-ben, illetőleg az e törvényben foglalt kivételekkel a biztosítottal esnek egy tekintet alá.

8. § Államközi vagy kormányközi egyezmény, illetve viszonyosság alapján igénybe vett egészségbiztosítási ellátások tekintetében e törvény rendelkezéseit az abban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A viszonyosság fennállása tekintetében a külpolitikáért felelős miniszter állásfoglalása irányadó.

8/A. § (1) E törvény rendelkezéseit a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek (a továbbiakban: uniós rendeletek) hatálya alá tartozó személyekre és ellátásokra az uniós rendeletekben meghatározott módon kell alkalmazni.

(2) E törvény rendelkezéseit a nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó személyre az egyezmény szabályai szerint kell alkalmazni.

8/B. § (1) Az 5/B. § *s)* pont *sa)* alpontja szerinti határon átnyúló egészségügyi ellátás keretében az uniós betegek a II.

fejezet 1-3. címében meghatározott egészségügyi szolgáltatásokra jogosultak.

(2) Ha az uniós beteg a biztosítottal azonos feltételek mellett veszi igénybe az (1) bekezdésben meghatározott ellátást, akkor a biztosítottal azonos jogállás illeti meg azzal, hogy

a) az ellátásra irányadó, az igénybevétel idején érvényes belföldi költség mértékének megfelelő összegű térítési díjat, illetve a II. fejezet 2. címe alá tartozó egészségügyi szolgáltatások esetén bruttó fogyasztói árat fizet, és

b) esetében nincs területi ellátási kötelezettséggel rendelkező egészségügyi szolgáltató.

(...)

V. Fejezet

AZ EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS PÉNZBELI ELLÁTÁSAI

Általános rendelkezések

39. § (1) Az, aki ugyanazon biztosítási jogviszony alapján egyidejűleg táppénzre vagy baleseti táppénzre, csecsemőgondozási díjra, illetve gyermekgondozási díjra is

jogosult, választása szerint - az e törvényben foglalt kivételekkel - csak az egyik ellátást veheti igénybe.

(2) Az, aki ugyanazon gyermek jogán egyidejűleg gyermekgondozást segítő ellátásra, gyermeknevelési támogatásra (a továbbiakban együtt: gyermekgondozási támogatás) és az (1) bekezdés szerinti ellátásokra is jogosult, választása szerint csak az egyik ellátást veheti igénybe, kivéve azt a személyt, aki gyermekgondozási támogatás, illetve gyermekgondozási díj igénybevétele mellett munkát vállal és keresőképtelenségére tekintettel táppénzre vagy baleseti táppénzre jogosult.

(3) Ha a szülők a közös háztartásukban élő gyermekük után egyidejűleg jogosultak táppénzre, csecsemőgondozási díjra, gyermekgondozási díjra, valamint gyermekgondozási támogatásra, választásuk szerint - a (7) bekezdésben foglaltakat kivéve - az ellátást csak az egyik szülő veheti igénybe.

(4) A szülő a különböző korú gyermekei jogán a gyermekgondozást segítő ellátást és az (1) bekezdés szerinti ellátásokat egyidejűleg is igénybe veheti.

(5) Ha a szülő különböző korú gyermekeire tekintettel az egyik gyermeke után jogosult csecsemőgondozási díjra vagy

gyermekgondozási díjra, akkor a másik gyermeke jogán járó csecsemőgondozási díjat vagy gyermekgondozási díjat egyidejűleg is igénybe veheti.

(6) Ha a szülők a közös háztartásban élő gyermekeik jogán egyidejűleg gyermekgondozási támogatásra, illetve az (1) bekezdés szerinti ellátásokra is jogosultak, választásuk szerint - kivéve a (7) bekezdésben foglaltakat - a gyermekek után járó ellátásokat csak az egyik szülő veheti igénybe.

(7) A közös háztartásban élő gyermek jogán - választásuk szerint - a szülők valamelyike gyermekápolási táppénzre szerezhethet jogosultságot.

39/A. § (1) Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai és a baleseti táppénz összegének megállapításánál - az e törvényben foglalt kivételekkel - az ellátásra való jogosultság kezdő napján fennálló biztosítási jogviszonyban személyi jövedelemadó-előleg (a továbbiakban: adóelőleg) megállapításához bevallott jövedelmet kell figyelembe venni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellátások alapjának megállapításánál a jogosultság kezdőnapjának hónapjára járó, szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni, ha a tényleges jövedelem 30 naptári nappal kevesebb.

(3) A biztosítás megszűnését követően járó pénzbeli ellátások összegének megállapítására és folyósítására a biztosítottakra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti ellátásokra való jogosultságot, a folyósítás időtartamát és az ellátás összegét jogviszonyonként kell elbírálni és megállapítani.

39/B. § (1) Pénzbeli ellátásra való jogosultság esetén, ha a pénzbeli ellátás összege - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (3) bekezdésében meghatározott időtartam figyelmen kívül hagyásával - huszonegy napon belül azért nem állapítható meg a 48. § (1)-(4) bekezdése alapján, mert nem került sor a biztosított jövedelméről bevallás benyújtására az adóelőleg megállapításához, a rendelkezésre álló adatok alapján a 39/A. § (2) bekezdésének, valamint a 48. § (2)-(4) bekezdésének figyelembevételével az igénylő részére végzésben előleget kell megállapítani. A pénzbeli ellátásról szóló érdemi döntést legkésőbb az előlegről szóló végzés meghozatalát követő egy éven belül a rendelkezésre álló adatok alapján meg kell hozni. A pénzbeli ellátás határozattal történő megállapításakor a

pénzbeli ellátás összegébe a folyósított előleg összegét be kell számítani.

(1a) Táppénzelőleg folyósítása esetén

a) az egészségbiztosító a Tbj. 19. § (5) bekezdésében meghatározott táppénz-hozzájárulásról szóló határozatot a táppénz megállapításáról szóló határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül hozza meg,

b) a társadalombiztosítási kifizetőhely a Tbj. 19. § (5) bekezdésében meghatározott táppénz-hozzájárulási kötelezettségét a táppénz megállapításáról szóló határozat jogerőre emelkedését követő hónapban benyújtott elszámolásában teljesíti.

(2) Amennyiben az igénylő a pénzbeli ellátás iránti kérelmét visszavonja, a folyósított előleget felróhatóságra való tekintet nélkül, a visszafizetésre kötelező határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül köteles visszafizetni.

(3) Amennyiben az ellátást folyósító szerv az előleg folyósítását követően megállapítja, hogy az igénylő pénzbeli ellátásra nem jogosult, az igénylő köteles a folyósított előleget felróhatóságra való tekintet nélkül, a visszafizetésre

kötelező határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül visszafizetni.

(4) Amennyiben az előleg folyósítását követően az ellátást folyósító szerv megállapítja, hogy az igénylő részére a pénzbeli ellátás a folyósított előleg összegnél alacsonyabb összegben jár és az a megállapított ellátás összegébe nem számítható be, az igénylő köteles a különbözetet felróhatóságra való tekintet nélkül, a visszafizetésre kötelező határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül visszafizetni.

(5) A táppénzelőleg folyósítását a keresőképtelenség fennállása alatt végzéssel meg kell szüntetni, ha a biztosított táppénzre már nem jogosult.

39/C. § Ha a korábban bevallott jövedelemadatok alapján a pénzbeli ellátás tárgyában érdemi döntés született, azonban az ellátásra való jogosultság kezdő napjától számított egy éven belül a jövedelemadatok az ellátás összegének megállapításakor figyelembe vett számítási időszakra vonatkozóan az állami adóhatóságnál módosításra kerülnek, a módosított jövedelemadatok alapján az ellátás összegét újra el kell bírálni. Az ellátás összegének ismételt elbírálása során a folyósító szerv - a módosulásról történő

tudomásszerzésétől számított 30 napon belül, de legfeljebb az ellátásra való jogosultság lejártát követő naptól számított 18 hónapon belül - korábbi döntését módosíthatja vagy visszavonhatja.

Csecsemőgondozási díj

40. § (1) Csecsemőgondozási díjra jogosult, aki a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és

a) a biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő negyvenkét napon belül szül, vagy

b) a biztosítás megszűnését követően negyvenkét napon túl baleseti táppénz folyósításának az ideje alatt vagy a folyósítás megszűnését követő huszonnyolc napon belül szül.

(1a) A szülő nő csecsemőgondozási díjra való jogosultsága legkésőbb a gyermek születésének napjával, koraszülött gyermekekre tekintettel a szülési szabadság első napjával nyílik meg.

(2) A csecsemőgondozási díjra jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani

a) a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj - kivéve a

42/E. § alapján megállapított gyermekgondozási díj - folyósításának az idejét,

b) közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideje folytatott tanulmányok idejéből 180 napot,

c) a rehabilitációs járadék, rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

(3) A csecsemőgondozási díj a szülési szabadságnak megfelelő időtartamra jár. A csecsemőgondozási díj legfeljebb a gyermek születését követő 168. napig jár, kivéve a jogszabály szerint a koraszülött gyermekek esetében a szülési szabadságra vonatkozó rendelkezés alkalmazásakor. Ha a csecsemőgondozási díj iránti kérelem a szülés várható időpontját megelőző 28 napnál korábban kerül benyújtásra, akkor a kérelem elbírálására vonatkozó határidő a szülés várható időpontját megelőző 28. napon kezdődik.

(4) Csecsemőgondozási díj a szülési szabadságnak megfelelő időtartam még hátralévő tartamára

a) annak a nőnek is jár, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, a gondozásba vétel napjától,

b) annak a - gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvtv.) 5.

§ 57) pontja szerinti - családbafogadó gyámnak jár, aki a csecsemőt jogerős döntés alapján gondozza, a kirendelés napjától,

c) a csecsemőt gondozó vér szerinti apának is jár, ha a szülő nő az egészségügyi szolgáltató által - az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint - igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák, az igazoláson feltüntetett naptól ezen egészségi állapot fennállásáig,

d) a csecsemőt gondozó vér szerinti apának is jár, ha a szülő nő meghal, az elhalálozás napjától,

e) annak a férfinak is jár, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket vele együtt örökbe fogadni szándékozó nő az egészségügyi szolgáltató által - az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint - igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák, az igazoláson feltüntetett naptól ezen egészségi állapot fennállásáig,

f) annak a férfinak is jár, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket örökbe fogadni szándékozó nő meghal, az elhalálozás napjától,

g) annak a férfinak is jár, aki a csecsemőt egyedül vette örökbefogadási szándékkal nevelésbe, a gondozásba vétel napjától,

ha az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállnak.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott esetekben a szülés napjának azt a napot kell tekinteni, amikor a (4) bekezdés *a)*-*g)* pontja szerinti feltételek bármelyike bekövetkezik.

41. § (1) Nem jár csecsemőgondozási díj a biztosítottnak

a) a szülési szabadságnak arra a tartamára, amelyre a teljes keresetét megkapja,

b) ha bármilyen jogviszonyban - ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet - keresőtevékenységet folytat.

(2) Annak a biztosítottnak, aki a keresetét részben kapja meg, csak az elmaradt keresete után jár csecsemőgondozási díj.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja alkalmazásában nem minősül keresőtevékenységnek az ellátásra való jogosultság kezdőnapját megelőzően végzett tevékenységből származó jövedelem - ideértve a szerzői jog védelme alatt álló

alkotásért járó díjazást és a személyijövedelemadó-mentes tiszteletdíjat is - , ha az az ellátás folyósításának ideje alatt kerül kifizetésre.

42. § (1) A csecsemőgondozási díj összege

a) a (2) és (3) bekezdés szerinti esetben a naptári napi alap 70%-a,

b) a (4) bekezdés szerinti esetben a naptári napi jövedelem 70%-a.

(2) A csecsemőgondozási díj naptári napi alapját a 48. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak szerint kell megállapítani.

(3) Ha a naptári napi alap nem állapítható meg a (2) bekezdésben foglaltak szerint, naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része.

(4) Ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, a csecsemőgondozási díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni azzal, hogy a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét nem haladhatja meg.

(4a) Ha a gyermek gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozást segítő ellátás igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja magasabb összegű, mint a (2)-(4) bekezdés alapján számított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja, akkor a magasabb naptári napi alap alapján kell az ellátást megállapítani.

(4b) A (4a) bekezdés csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként megállapított ellátás alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló jogviszonyban elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

(5) A csecsemőgondozási díj megállapításakor határozatban kell rendelkezni az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

(6) Ugyanazon személy részére ugyanazon gyermeke jogán benyújtott csecsemőgondozási díj iránti kérelmet ismételten elbírálni nem lehet, a csecsemőgondozási díjat az (5) bekezdés szerinti határozatban megállapított összegben kell tovább folyósítani.

(7) A csecsemőgondozási díj összegének megállapítására vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(8) A csecsemőgondozási díjra, ha jogszabály eltérő rendelkezést nem tartalmaz, a táppénzre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

Gyermekgondozási díj

42/A. § (1) Gyermekgondozási díjra jogosult

a) a biztosított szülő, ha a gyermekgondozási díj igénylését - a gyermeket szülő anyja esetén a szülést - megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt,

b) az anyja, valamint a 40. § (4) bekezdésében meghatározott személy, aki részére csecsemőgondozási díj került megállapításra és a biztosítási jogviszonya a csecsemőgondozási díjra való jogosultságának időtartama alatt megszűnt, feltéve hogy a csecsemőgondozási díjra való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt,
és a gyermeket saját háztartásában neveli.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjának alkalmazásakor nem tekinthető szülőnek

a) a helyettes szülő,

b) a Gyvtv. 84. §-a szerinti gyermekvédelmi gyám és

c) a nevelőszülő, függetlenül attól, hogy a nála elhelyezett, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek tekintetében kirendelték-e gyámként.

(3)

(4) A gyermekgondozási díjra történő jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani

a) a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz idejét,

b) a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből 180 napot,

c) a rehabilitációs járadék, rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

42/B. § (1) A gyermekgondozási díj legkorábban a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermek 2. életévének betöltéséig jár.

(1a) Ikergyermekesek esetén a gyermekgondozási díj a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól az (1) bekezdésben meghatározott időtartamot követően további 1 évig jár.

(2) A gyermekgondozási díj iránti kérelem benyújtható a csecsemőgondozási díj iránti kérelemmel együtt is.

(3)

(4) Amennyiben a gyermekgondozási díj iránti kérelem a szülési szabadság vagy az annak megfelelő időtartam lejártát megelőzően kerül benyújtásra, a kérelem elbírálására vonatkozó határidő kezdőnapja a szülési szabadság, illetve az annak megfelelő időtartam lejártát követő nap.

42/C. § (1) Nem jár a gyermekgondozási díj, ha

a)

b) a jogosult a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés *i)* pontjában meghatározott egyéb rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a csecsemőgondozási díjat, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, az álláskeresői járadékot és segélyt, a vállalkozói és a munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresőt ösztönző juttatást, vagy ha a jogosult

rendszeres pénzellátásban részesül és a csecsemőgondozási díjra vagy a gyermekgondozási díjra való jogosultság kezdő napján pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett;

c) a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, nevelésbe vették, továbbá ha harminc napot meghaladóan bentlakásos szociális intézményben helyezték el;

d) a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) helyezték el, kivéve ha a jogosult keresőtevékenységet folytat, továbbá ide nem értve a rehabilitációs, habilitációs foglalkozást nyújtó intézményi elhelyezést;

e) a jogosult előzetes letartóztatásban van vagy szabadságvesztés-, elzárásbüntetését tölti;

f)

g) a gyermek a gyermekgondozási díjra való jogosultság ideje alatt meghal, az elhalálozás időpontját követő hónap első napjától, vagy ha addig a halál időpontjától számítva 15 napnál kevesebb van hátra, akkor az elhalálozást követő 16. naptól;

h) ikergyermekek esetében valamelyik gyermek

ba) a gyermekgondozási díjra való jogosultság ideje alatt meghal, azonos várandósságból született egynél több testvér hiányában a 42/B. § (1) bekezdésében meghatározott időpontot követően,

bb) a 42/B. § (1) bekezdésében meghatározott időtartamot követő 1 éven belül meghal, azonos várandósságból született egynél több testvér hiányában az elhalálozás időpontját követő hónap első napjától, vagy ha addig a halál időpontjától számítva 15 napnál kevesebb van hátra, akkor az elhalálozást követő 16. naptól.

(2) A 42/E. § (4a) bekezdése alkalmazásában nem minősül keresőtevékenységnek az ellátásra való jogosultság kezdőnapját megelőzően végzett tevékenységből származó jövedelem - ideértve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a személyi jövedelemadó-mentes tiszteletdíjat is -, ha az az ellátás folyósításának ideje alatt kerül kifizetésre.

(3) A gyermekgondozási díj az (1) bekezdés *g*) pontja szerinti esetben legfeljebb a 42/B. § (1) bekezdésében meghatározott időpontig, az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti esetben pedig legfeljebb a 42/B. § (1a) bekezdésében meghatározott időpontig jár.

42/D. § (1) A gyermekgondozási díj összege

a) a (2) és (3) bekezdés szerinti esetben a naptári napi alap 70%-a,

b)

de legfeljebb havonta a mindenkori minimálbér kétszeresének 70%-a.

(2) A gyermekgondozási díj naptári napi alapját a 48. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint kell megállapítani azzal, hogy ha az ellátásra jogosult megfelel a 42/E. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti feltételeknek, az ellátás összege nem lehet kevesebb a 42/E. § (5) bekezdésében meghatározott összegnél.

(3) Ha a naptári napi alap nem állapítható meg a (2) bekezdésben foglaltak szerint, akkor a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része azzal, hogy ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, a gyermekgondozási díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni.

(4) A maximális összegben megállapított gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig hivatalból felül kell vizsgálni, és a tárgyévre érvényes összeghatár figyelembevételével január 1-jei időponttól újra meg kell állapítani.

(5) Ha a gyermek gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozást segítő ellátás igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja magasabb összegű, mint a (2) és (3) bekezdés alapján számított gyermekgondozási díj naptári napi alapja, akkor a magasabb naptári napi alap alapján kell az ellátást megállapítani.

(6) Az (5) bekezdés csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként született gyermeket közvetlenül megelőzően született gyermekekre tekintettel megállapított csecsemőgondozási díj alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló jogviszonyban elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

(7) A gyermekgondozási díj megállapításakor határozatban kell rendelkezni az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

(8) Ugyanazon személy részére ugyanazon gyermeke jogán benyújtott gyermekgondozási díj iránti kérelmet ismételten elbírálni nem lehet, a gyermekgondozási díjat a (7) bekezdés szerinti határozatban megállapított összegben kell tovább folyósítani.

(9) Ha a biztosított egyidejűleg fennálló több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra, a jogviszonyonként megállapított díjak összegét egybe kell számítani. Az ellátás összege egybeszámítás esetén sem haladhatja meg az (1) bekezdésben megállapított legmagasabb összeget. Amennyiben az ellátás egybeszámított összege meghaladná az (1) bekezdésben megállapított legmagasabb összeget, a gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig hivatalból felül kell vizsgálni, és a tárgyévre érvényes összeghatár figyelembevételével január 1-jei időponttól újra meg kell állapítani.

(10) Ha a biztosított több gyermek után jogosult egyidejűleg gyermekgondozási díjra, úgy az (1) bekezdés szerinti maximális összeget gyermekenként kell megállapítani.

42/E. § (1) A 42/A. § (1) bekezdésében foglaltakon túl gyermekgondozási díjra jogosult az a szülő nő is, aki az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

- a) a 42/A. § alapján gyermekgondozási díjra nem jogosult,
- b) a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben legalább két félév aktív hallgatói jogviszonnal rendelkezik, azzal, hogy egy félévre csak egy aktív hallgatói jogviszony vehető figyelembe,
- c) a gyermeke a b) pont szerinti hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik,
- d) a gyermeket saját háztartásában neveli,
- e) magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és
- f) a szülés időpontjában rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel.

(2) Az (1) bekezdés alapján megállapított gyermekgondozási díj a gyermek születésének napjától a gyermek 1 éves koráig jár.

(3) Az (1) bekezdés szerinti gyermekgondozási díjra az (1) bekezdés szerinti jogosultsági feltételeknek megfelelő vér szerinti apa akkor jogosult, ha a szülő nő

a) meghal, vagy

b) az (1) bekezdés *b)-f)* pontjában foglalt feltételek valamelyikének nem felel meg és a 42/A. § alapján gyermekgondozási díjra nem jogosult.

(4) A vér szerinti apa részére a gyermekgondozási díj a (2) bekezdésben meghatározott jogosultsági időből igénybe nem vett időszakra jár, de legfeljebb a gyermek 1 éves koráig.

(4a) A gyermek születését követő 169. napot megelőzően nem jár gyermekgondozási díj az (1) és (3) bekezdés alapján jogosult részére arra az időszakra, amikor bármilyen jogviszonyban - ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet - keresőtevékenységet folytat.

(5) Az (1), illetve a (3) bekezdés alapján megállapított gyermekgondozási díj havi összege

a) a felsőfokú alapképzésben, felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatási szakképzésben, valamint a szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes kötelező legkisebb munkabér,

b) a mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy doktori képzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes garantált bérminimum

70 százaléka.

(6) Ha az (1), illetve a (3) bekezdés alapján gyermekgondozási díjra jogosult személy a szülés napján biztosított és a számítási időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, az ellátás összegét a 48. § (1) és (2) bekezdése alapján kell kiszámítani azzal, hogy az ellátás összege nem lehet kevesebb az (5) bekezdés *a)*, illetve *b)* pontjában meghatározott összegnél, valamint nem lehet magasabb havonta a minimálbér kétszeresének 70 százalékánál.

(7) Ha az (1), illetve a (3) bekezdés alapján gyermekgondozási díjra jogosult biztosított a számítási időszakban nem rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, az ellátás naptári napi alapját a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része alapján kell megállapítani azzal, hogy ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, a gyermekgondozási díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges

jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni. Az így megállapított gyermekgondozási díj összege nem lehet alacsonyabb az (5) bekezdésben meghatározott összegnél.

(8) Ha az (1) vagy a (3) bekezdés alapján gyermekgondozási díjra jogosult személy az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti hallgatói jogviszony megszűnését követő 1 éven belül válik jogosulttá az ellátásra és az ellátás összege nem állapítható meg a (6) bekezdés alapján, a gyermekgondozási díj összegét az (5) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja szerint kell megállapítani.

(9) Az (5) és a (6) bekezdés alapján megállapított gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig hivatalból felül kell vizsgálni és a tárgyévre érvényes kötelező legkisebb munkabér, illetve garantált bérminimum figyelembevételével január 1-jei időponttól újra meg kell állapítani.

(10) Az (1)-(9) bekezdés szerint megállapított gyermekgondozási díjra a 42/B-42/D. § rendelkezései közül azokat kell alkalmazni, amelyektől eltérő rendelkezést az (1)-(9) bekezdés nem tartalmaz.

42/F. §A 42/A. § (1) bekezdése és a 42/E. § (1) bekezdése alkalmazásában akkor állapítható meg, hogy a szülő a gyermeket a saját háztartásában neveli, ha a gyermek a szülővel közös háztartásban életvitelszerűen együtt él és a gyermeket a szülő neveli, illetve gondozza.

Táppénz

43. § (1) Táppénzre jogosult az, aki a biztosítás fennállása alatt keresőképtelenné válik és a Tbj.-ben meghatározott mértékű pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett.

(2)⁴¹⁵ Egyidejűleg fennálló több biztosítási jogviszony esetén a keresőképtelenséget és a táppénzre való jogosultságot, azok időtartamát, az ellátás mértékét, illetőleg összegét mindegyik jogviszonyban külön-külön kell megállapítani. E rendelkezés vonatkozik arra az esetre is, ha a több biztosítási jogviszony ugyanannál a foglalkoztatónál áll fenn.

(3)

44. § Keresőképtelen,

a) aki betegsége miatt munkáját nem tudja ellátni;

b) aki várandóssága, illetőleg szülése miatt nem tudja munkáját ellátni, és csecsemőgondozási díjra nem jogosult;

- c)* az anya, ha kórházi ápolás alatt álló egyévesnél fiatalabb gyermekét szoptatja;
- d)* a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben;
- e)* a szülő, aki tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja és a gyermeket a saját háztartásában neveli;
- f)* aki fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásban betegségének megállapítása vagy gyógykezelése miatt részesül;
- g)* akit közegészségügyi okból foglalkozásától eltiltanak és más beosztást nem kap, vagy akit közegészségügyi okból hatóságilag elkülönítenek, továbbá aki járványügyi, illetőleg állat-egészségügyi zárlat miatt munkahelyén megjelenni nem tud és más munkahelyen (munkakörben) átmenetileg sem foglalkoztatható;
- h)* a méltányosságból adható táppénz tekintetében a szülő,
- ha)* aki 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy
- hb)* a 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben,

ha a szülő a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg ellátást nyújtó intézményben.

45. § (1) A betegség okozta keresőképtelenség elbírálásánál az a foglalkozás, illetőleg az a munkakör az irányadó, amelyben a biztosított a keresőképtelenségét közvetlenül megelőzően dolgozott.

(2) A keresőképeség elbírálására az egészségügyi szolgáltató finanszírozási szerződésben nevesített orvosa és a keresőképeség elbírálására jogosító szerződést kötött orvos jogosult.

(3) A keresőképtelenség a vizsgálatra jelentkezés időpontjától eltérően, legfeljebb öt napra visszamenőleg is igazolható.

(3a)

(4) Kivételesen indokolt esetben - a (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően - az orvosszakértői szerv a keresőképtelenséget a vizsgálatra jelentkezés időpontjától legfeljebb hat hónapra visszamenőleg is igazolhatja.

46. § (1) Táppénz a keresőképtelenség tartamára jár, legfeljebb azonban

a) a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt egy éven át;

b) egyévesnél fiatalabb gyermek szoptatása, illetőleg otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén a gyermek egyéves koráig;

c) egyévesnél idősebb, de háromévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként nyolcvannégy naptári napon át;

d) háromévesnél idősebb, de hatévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként a szülőnek negyvenkettő, egyedülálló szülőnek nyolcvannégy naptári napon át;

e) hatévesnél idősebb, de tizenkét évesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként a szülőnek tizennégy, egyedülálló szülőnek huszonnyolc naptári napon át.

(1a) Ha a biztosított szülő a gyermek ápolása címén igényel táppénzt, előzményként a gyermek előző születésnapjától a gyermek következő születésnapjáig eltöltött táppénzes napokat kell figyelembe venni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően a biztosított, ha részére külön törvény rendelkezése szerint betegszabadság jár, a 44. § *a)* és *f)* pontjában említett keresőképtelenség esetében táppénzre legkorábban a betegszabadságra való jogosultság lejártát követő naptól jogosult.

(3) Az, aki a keresőképtelensége első napját közvetlenül megelőző egy évnél rövidebb ideig volt folyamatosan biztosított, táppénzt csak a folyamatos biztosításának megfelelő ideig kaphat.

(4) Biztosításának a tartamára tekintet nélkül jár a táppénz annak, aki

a) tizennyolc éves kora előtt válik keresőképtelenné, vagy

b) iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá válik, és keresőképtelenségéig megszakítás nélkül biztosított.

(5) Ha a biztosított a keresőképtelenség első napját közvetlenül megelőző egy éven belül már táppénzben részesült, ennek időtartamát az újabb keresőképtelenség

alapján járó táppénz folyósításának időtartamába be kell számítani.

(6) Az (5) bekezdés alkalmazásában nem számít előzménynek az az idő, amely alatt a biztosított

a) egyévesnél fiatalabb gyermek szoptatása,

b) beteg gyermek ápolása,

c) közegészségügyi okból foglalkozástól eltiltás, hatósági elkülönítés vagy a járványügyi, illetőleg állat-egészségügyi zárlat

miatt részesült táppénzben.

(7)

47. § (1) A táppénz - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - minden naptári napra jár, ideértve a szabadnapot, a heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot is.

(2) Nem jár táppénz

a) a keresőképtelenségnek arra az időtartamára, amely alatt a biztosítás szünetel, munkavégzési kötelezettség hiányában keresetveszteség nincs, továbbá a betegszabadság lejártát követő szabadnapra és heti pihenőnapra, ha az azt követő munkanapon (munkaszüneti napon) a keresőképtelenség már nem áll fenn,

b) a keresőképtelenségnek arra a tartamára, amelyre a biztosított a teljes keresetét megkapja, illetve, ha a keresetét részben kapja meg, a részben megkapott kereset után,

c) a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának az idejére, ide nem értve a segély mellett végzett munka alapján járó táppénzt,

d) az előzetes letartóztatás és a szabadságvesztés tartamára,

e) a saját jogú nyugdíj folyósításának időtartamára,

f) a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék és az átmeneti bányászjáradék folyósításának az idejére, ide nem értve a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék, illetve az átmeneti bányászjáradék mellett végzett munka alapján járó táppénzt.

(3) A táppénz folyósítását meg kell szüntetni, ha a jogosult az elrendelt orvosi vizsgálaton elfogadható ok nélkül nem jelent meg, vagy a keresőképesség elbírálásának ellenőrzése során a szakértő, illetve a felülvéleményező főorvos általi vizsgálatához nem járult hozzá. A szakértő, illetve a felülvéleményező főorvos - a kezelő orvos jelenlétében - a keresőképességet a jogosult tartózkodási helyén is ellenőrizheti. A táppénz folyósítását akkor is meg kell

szüntetni, ha a táppénzre jogosult a keresőképességét elbíráló orvos utasításait nyilvánvalóan nem tartja be, illetve a gyógyulását tudatosan késlelteti.

(4)

48. § (1) Ha a biztosítási idő a táppénzre való jogosultság kezdő napját megelőzően a 48/A. § (1) bekezdése szerint folyamatos, a táppénz alapját a táppénzre jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.

(2) Ha a biztosított az (1) bekezdésben meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, azonban az (1) bekezdés szerinti időszak utolsó napjához időben legközelebb eső időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, és van legalább a táppénzre való jogosultság kezdő napjától 180 napnyi - a 48/A. § (2) bekezdése szerinti - folyamatos biztosítási jogviszonya,

akkor a táppénz naptári napi alapját a 120 napi tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.

(3) Ha a biztosított a (2) bekezdés szerinti időszakban nem rendelkezik 120 naptári napi jövedelemmel, de a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napnyi - a 48/A. § (2) bekezdése szerinti - folyamatos biztosítási jogviszonya, a táppénz naptári napi alapját a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.

(4) Ha a biztosított a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően nem rendelkezik 180 napnyi - a 48/A. § (2) bekezdése szerinti - folyamatos biztosítási jogviszonnyal, a táppénz naptári napi alapját a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapulvételével kell megállapítani, kivéve ha a tényleges vagy a szerződés szerinti jövedelme a minimálbért nem éri el. Ez esetben a táppénz naptári napi alapja a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelem.

(5) Ha a biztosított a táppénzre jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjától a táppénzre jogosultságot közvetlenül megelőző év első napjáig terjedő időszakban azért nem rendelkezik legalább

180 naptári napi jövedelemmel, mert legalább 180 napig táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban vagy gyermekgondozási díjban - kivéve a méltányosságból megállapított ellátásokat - részesült, a táppénz naptári napi összegét az utolsóként megállapított ellátás alapjának figyelembevételével kell megállapítani, ha az a szerződés szerinti jövedelménél kedvezőbb. Az ellátások idejének összeszámításánál csak azt az időszakot lehet figyelembe venni, ameddig a biztosítási idő a 48/A. § (1) bekezdése szerint folyamatos.

(6) A táppénz alapjának kiszámítására vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(7) A táppénz összege a 48/A. § (1) bekezdése szerint folyamatos, legalább kétévi biztosítási idő esetében a táppénz alapjának 60%-a, ennél rövidebb biztosítási idő esetében, a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, valamint a 44. § d) pontjában meghatározott esetben 50%-a azzal, hogy a táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét.

(8) Az (5) bekezdés csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként megállapított ellátás alapja kizárólag a jogosultság

kezdő napján fennálló jogviszonyban elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

48/A. § (1) A biztosításban töltött idő akkor folyamatos, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs. A 30 napi megszakítás időtartamába nem számít be a táppénz, a baleseti táppénz, a csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj - kivéve a 42/E. § alapján megállapított gyermekgondozási díj - és a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának az ideje.

(2) A 48. § (2)-(4) bekezdése szerinti naptári napi átlag megállapításánál 180 napi folyamatos biztosításban töltött időként a Tbj. 5. §-ában meghatározott biztosításban töltött napokat lehet figyelembe venni. E szabály alkalmazásában a biztosítás akkor tekinthető folyamatosnak, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs.

49. § (1) A gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék vagy az átmeneti bányászjáradék mellett munkát végző biztosítottra a táppénzre vonatkozó rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a) a táppénzfolyósítás időtartamának megállapításánál biztosítási időként csak a gyermeknevelési támogatás, az

ápolási díj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék vagy az átmeneti bányászjáradék folyósításának időtartama alatt biztosítási jogviszonyban töltött napokat lehet figyelembe venni,

b) a táppénz összegének megállapításánál a biztosítási jogviszonynak az *a)* pontban meghatározott időtartama alatt a 39/A. § (1) bekezdés szerint elért, biztosítási jogviszonyból származó jövedelmet kell figyelembe venni a 48. §-ban foglaltak szerint.

(2)

**1997. évi LXXXI. törvény a
társadalombiztosítási nyugellátásról**

I. Fejezet

A nyugdíjszolgáltatások

6. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások

a) az öregségi nyugdíj,

b)-c)

d)

(2) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

a) az özvegyi nyugdíj,

b) az árvaellátás,

c) a szülői nyugdíj,

d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,

e) az özvegyi járadék.

(3)

(4) Ha jogszabály kivételt nem tesz, a mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, a mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt

összegű járadékára a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó nyugellátásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(5)

6/A. §

II. Fejezet

AZ ÖREGSÉGI NYUGDÍJ

(...)

2. Cím

A nyugdíjjogosultság

A 2008. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő öregségi nyugdíj esetében

18. § (1) A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatára annak, aki

- a) 1952. január 1-je előtt született, a betöltött 62. életév,
- b) 1952-ben született, a 62. életév betöltését követő 183. nap,
- c) 1953-ban született, a betöltött 63. életév,
- d) 1954-ben született, a 63. életév betöltését követő 183. nap,
- e) 1955-ben született, a betöltött 64. életév,

f) 1956-ban született, a 64. életév betöltését követő 183. nap,
g) 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életév.

(2) Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki

a) a születési évének megfelelő - az (1) bekezdésben meghatározott - öregségi nyugdíjkorhatárt (a továbbiakban: öregségi nyugdíjkorhatár) betöltötte, és

b) legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik, valamint

c) azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(2a) Öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki

a) legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik, és

b) azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(2b) A (2a) bekezdés tekintetében jogosultsági időnek minősül a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal, valamint a terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő

ellátásban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban és a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel, vagy ezekkel egy tekintet alá eső, 1998. január 1-jét megelőzően szerzett szolgálati idő.

(2c) A (2a) bekezdés alapján az öregségi teljes nyugdíj nem állapítható meg, ha a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő nem éri el a harminckét évet, olyan nő esetén pedig, akinek a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, vagy aki 1998. január 1-jét megelőzően ezzel egy tekintet alá eső szolgálati időt szerzett, a harminc évet.

(2d) A (2c) bekezdésben előírt jogosultsági idő - ha a jogosult a saját háztartásában öt gyermeket nevelt - egy évvel, minden további gyermek esetén további egy-egy évvel, de összesen legfeljebb hét évvel csökken. Saját háztartásában nevelt gyermeknek azt a vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeket kell tekinteni, aki a jogosulttal életvitelszerűen együtt élt és annak gondozásából rendszeres jelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakra került ki, vagy

megfelelt a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 12. § (2) bekezdése szerinti feltételeknek.

(3) Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki

a) az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és

b) legalább tizenöt év szolgálati idővel rendelkezik, valamint

c) azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi résznyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés *a)-b)* és *e)-g)* pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(4) Nem jogosult öregségi teljes, illetve résznyugdíjra

a) az a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek (a továbbiakban: uniós rendeletek) hatálya alá tartozó személy, aki EGT-államban,

b) az a szociálpolitikai (szociális biztonsági) egyezmény hatálya alá tartozó személy - ha az egyezmény eltérően nem rendelkezik -, aki a szerződő államban

- az igénylő nyilatkozata, illetve az ügyben hatáskörrel rendelkező külföldi szerv adatszolgáltatása alapján - azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének *a)-b)* és *e)-*

g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonynak megfelelő jogviszonyban áll.

18/A-19. §

Az öregségi nyugdíj összege

A 2012. december 31-ét követően megállapításra kerülő nyugdíjak esetében

20. § (1) Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ.

(2) Az öregségi nyugdíj összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegének [22. § (10) bekezdése] a megszerzett szolgálati időhöz tartozó, a 2. mellékletben meghatározott százaléka.

(3) Az öregségi teljes nyugdíj összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj külön jogszabályban meghatározott legkisebb összegénél. Ha az öregségi teljes nyugdíj alapját képező havi átlagkereset az öregségi nyugdíj külön jogszabályban meghatározott legkisebb összegét nem éri el, az öregségi teljes nyugdíj összege azonos az alapját képező havi átlagkereset összegével.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha az öregségi nyugdíj kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a húsz évet.

21. § (1) Az öregségi nyugdíj összege - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - az annak alapját képező havi átlagkeresetnél több nem lehet.

(2) Aki húsz év szolgálati idővel rendelkezik és a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után a nyugdíj megállapítása nélkül legalább 30 naptári napra szolgálati időt szerez, nyugdíjnövelésben részesül. A nyugdíjnövelés mértéke minden 30 nap után az öregségi nyugdíj 0,5 százaléka.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott nyugdíjnöveléssel az öregségi nyugdíj a megállapítása alapjául szolgáló havi átlagkeresetet meghaladhatja.

21/A. § (1) Ha a biztosított, volt biztosított magánnyugdíjpénztár tagja, az öregségi nyugdíj összegét úgy kell megállapítani, hogy a 20. és 21. § alapján kiszámított nyugdíjösszeget meg kell szorozni az 1. mellékletben meghatározott szorzószámmal.

(2) Ha a magánnyugdíjpénztár a tag egyéni számláján lévő - törvényben meghatározott esetben csökkentett - összeget a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvényben (a továbbiakban: Mpt.) foglaltak szerint az öregségi nyugdíj megállapítását követően az államháztartás részére utalja át, az öregségi nyugdíj összegét a 20. és 21. §-ban foglaltak szerint, a megállapítás kezdő időpontjára visszamenőlegesen módosítani kell.

22. § (1) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni. Keresetként, jövedelemként kell figyelembe venni:

a) az 1988. január 1-je és 1996. december 31-e közötti, illetőleg az 1988. január 1-je előtti keresetek, jövedelmek esetén az 1996. december 31. napján érvényes társadalombiztosítási szabályok szerint a főfoglalkozásban elért jövedelmet, az ezen időszak alatt kifizetett év végi részesedést, prémiumot, jutalmat és a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,

- b)* 1997. január 1-jétől az 1998. január 1-je előtti rendelkezések szerinti, illetőleg 1998. január 1-jétől a Tbj.-ben meghatározott biztosítással járó jogviszonyból vagy jogviszonyokból származó, nyugdíjjárulék-alapot képező keresetet, jövedelmet és 1997. évben a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,
- c)* amennyiben a nyugdíjjárulékot a biztosítási jogviszony keretében meghatározott összeg után kellett fizetni, ezt az összeget,
- d)* az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény alapján a nyugdíjbiztosítási visszautalás során meghatározott beszámított jövedelmet, ha a Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető összeget a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták,
- e)* a felszolgálati díj 81%-át,
- f)* a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borra való 81%-át,
- g)* azon egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) alap 50 százalékát, 2008. január 1-jétől 61 százalékát, amely után a magánszemélyt terhelő ekho mértéke 15 százalék,

b) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti munka-rehabilitációs díjat,

i) a Tbj. 30/A. § (2) bekezdésében meghatározott mezőgazdasági őstermelő esetében az éves bevételének 6 százalékát,

j) a főállású kisadózó társadalombiztosítási ellátásainak alapjául szolgáló, törvényben meghatározott összeget.

(2) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározásánál

a) az álláskeresői járadék, a munkanélküli-járadék, a vállalkozói járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli-segély, az álláskeresőt ösztönző juttatás, a keresetpótló juttatás (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) összegét,

b) a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás és a gyermekgondozási díj összegét,

c) a nyugdíjjárulék-köteles szociális és gyermekvédelmi ellátások (gyermeknevelési támogatás, ápolási díj) összegét,

d) a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Péptv.) 3-5. §-a szerinti prémiumévek

program, illetve különleges foglalkoztatási állomány keretében járó juttatás összegét,

e) a rehabilitációs ellátás összegét,

f) a rehabilitációs járadék összegét, valamint

g) az a)-e) pont szerinti ellátások folyósításának időtartama alatt szerzett, biztosítással járó jogviszonyból származó jövedelmet, keresetet

- a kifizetésük, folyósításuk időpontjától függetlenül - csak akkor kell figyelembe venni, ha az az igénylőre kedvezőbb.

(3) A Péptv. 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 4/A. §-a szerinti prémiumévek programban részt vevő biztosított esetében a nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset megállapításánál a részmunkaidőre megállapított, ténylegesen kifizetett kereset mellett a nyugdíjjárulék-, illetve nyugdíjbiztosítási járulékkiegészítés alapjaként számított összeget is figyelembe kell venni. Ha a prémiumévek programba történő belépése és munkaviszonya megszűnése közötti időszakban a biztosított prémiumévek programhoz kapcsolódó, részmunkaidőre szóló munkabéret emelték, akkor a járulékkiegészítés alapjaként számított összeget szintén ezen emelés százalékos arányával megemelten kell figyelembe venni. Többszöri béremelés esetén a

prémiumévek programba történő bekerüléskor, illetve annak megszűnésekor érvényes bér közötti százalékos arányt kell alapul venni. A 39. §-ban foglalt rendelkezéseket ebben az esetben nem kell alkalmazni.

(4) Amennyiben a biztosított az (1) bekezdésben meghatározott időszaknak - vagy ha ennél a szolgálati idő kevesebb, e rövidebb időnek - legalább a felében rendelkezik a nyugdíjszámítás alapjául szolgáló keresettel, jövedelemmel, a havi átlagkeresetet a tényleges - a kifizetés időpontjában érvényes jogszabályok szerint nyugdíjárulék-alapot képező - kereset, jövedelem alapján kell meghatározni.

(5) Ha a (4) bekezdés szerinti időszakban, az átlagszámítási időnek legalább a fele részére a nyugdíjat igénylőnek nincs keresete, jövedelme, a hiányzó időre eső napokra a keresetet, jövedelmet az 1988. január 1-je előtti legközelebbi időszak keresete, jövedelme alapján kell figyelembe venni. Ha ez sem áll rendelkezésre, keresetként - a nyugellátás megállapításának kezdő napjától folyamatosan visszaszámítva - a hiányzó időre érvényes, külön jogszabályban általánosan meghatározott minimálbér harmincad részét kell figyelembe venni azokra a naptári napokra, amelyekre nyugdíjalapot képező kereset, jövedelem

nem volt és a (10) bekezdés alkalmazásánál e naptári napok is osztószámot képeznek.

(6) Az 1988. január 1-jétől elért, (1)-(5) bekezdés szerinti kereseteket, jövedelmeket -ideértve a minimálbér összegét is - naptári évenként csökkenteni kell

a) a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályokban meghatározott járulékmértékek figyelembevételével számított természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, nyugdíjjárulék, magánnyugdíj-pénztári tagdíj, munkavállalói járulék, vállalkozói járulék, valamint 2010. január 1-jétől egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék összegével, továbbá

b) a személyi jövedelemadónak

ba) - 2010. január 1-jét megelőzően és 2012. december 31-ét követően elért keresetek, jövedelmek esetén - a keresetek, jövedelmek *a)* pont szerinti csökkentése után fennmaradó összegre képzett összegével,

bb) - 2010. január 1-je és 2012. december 31-e között elért keresetek, jövedelmek esetén - a keresetek, jövedelmek *a)* pont szerint csökkentett összege és az ezen összegre számított adóalap-kiegészítés együttes összegére képzett összegével.

(7) A (6) bekezdés *a*) pontjában foglaltaktól eltérően 1991. évben munkavállalói járulék címén 0,2 százalékos, 2006. évben egészségbiztosítási járulék címén 4,6 százalékos, munkavállalói járulék címén 1,1 százalékos mértéket kell alkalmazni.

(8) Ha az (5) bekezdés alkalmazása során 1988. január 1-je előtti keresetet, jövedelmet kell figyelembe venni, az 1988. január 1-je előtti kereseteket, jövedelmeket a nyugdíjjárulék 1988. január 1-jén érvényes mértékének alapulvételével kell naptári évenként csökkenteni.

(9) A nyugdíjazást megelőző naptári év előtt elért és a (6)-(8) bekezdés szerint csökkentett keresetet, jövedelmet az országos nettó átlagkereset egyes években történő növekedését alapul véve naptári évenként a nyugdíjazást megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani.

(10) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetet úgy kell meghatározni, hogy a (9) bekezdés szerint növelt kereset, jövedelem együttes összegét el kell osztani az átlagszámítási időszaknak a biztosításban töltött azon napjainak számával, amelyekre a nyugdíjat igénylőnek az (1)-(5) bekezdés szerinti keresete, jövedelme volt. Az osztószám megállapításánál a heti pihenőnapokat, a munkaszüneti

napokat és a szabadnapokat is figyelembe kell venni. Az így kapott napi átlagot meg kell szorozni 365-tel, és el kell osztani 12-vel.

(11) Ha a 2012. december 31-ét követő időponttól kezdődően megállapításra kerülő öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset 372 000 forintnál több,

a) a 372 001 és 421 000 forint közötti átlagkeresetrész 90 százalékát,

b) a 421 000 forint feletti átlagkeresetrész 80 százalékát

kell az öregségi nyugdíj megállapításánál figyelembe venni.

22/A. § (1) A saját jogú nyugellátásban részesülő személy - ideértve azt a személyt is, akinek nyugellátása szünetel - nyugellátását kérelemre saját jogú nyugdíjasként történt foglalkoztatása, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként végzett kiegészítő tevékenysége alapján a naptári évben elért, nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összege egytizenketted részének 0,5 százalékaival növelni kell. A növelést megelőző naptári év előtt elért keresetet, jövedelmet az országos bruttó átlagkereset egyes éveken történő növekedését alapul véve a növelést megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani.

(2) A saját jogú nyugellátásban részesülő személy kérelmére a nyugellátását az (1) bekezdés szerint kell növelni akkor is, ha arra a jogosultságot korábban, azóta megszűnt rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj vagy rehabilitációs járadék mellett szerezte. A saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenység időtartama szolgálati időként nem vehető figyelembe. A sajátjogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenységgel szerzett, nyugdíjjárulék alapot képező kereset, jövedelem összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset kiszámítása során nem vehető figyelembe.

(3) A növelésre irányuló kérelmet évente egy alkalommal, legkorábban a kereset, jövedelem megszerzését követő naptári évben lehet benyújtani.

(4) Ha a növelés iránti kérelem több naptári évben megszerzett keresetre, jövedelemre vonatkozik, a növelés összegét naptári évenként kell meghatározni.

(5) Ha a növelésre jogosult személy a növelés megállapítása előtt elhunyt, a növelésre szerzett jog a hozzátartozói nyugellátásra jogosult személy kérelmére a hozzátartozói nyugellátás megállapítására irányuló eljárás során

érvényesíthető. Ebben az esetben a (3) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók.

(...)

IV. Fejezet

A SZOLGÁLATI IDŐ

37. § (1) A Tbj.-ben biztosítottnak minősülő személy biztosítással járó jogviszonyának 1997. december 31. napját követő időtartama szolgálati időnek számít, ha erre az időszakra az előírt nyugdíjjárulékot a biztosítottól levonták, illetve a 38. § (2) bekezdésének *a)-b)* pontjában említett személyek esetében megfizették.

(2)⁶⁹ A Tbj. 5. § (1) bekezdés *i)* pontjában említett mezőgazdasági őstermelő biztosítási ideje szolgálati időnek számít, ha erre az időszakra nyugdíjjárulékot fizetett, illetőleg az előírt nyugdíjjárulékot megfizette.

(3) Ha a biztosítás ténye, illetőleg a biztosítással járó jogviszony időtartamára vonatkozó adatok a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv és az egészségbiztosítási szerv (a továbbiakban: társadalombiztosítási igazgatási szervek) nyilvántartásaiból megállapíthatók, azonban a

nyugdíjjárulék levonásának ténye - a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv által beszerzett - a 43. § (2) bekezdés *a)-b)* pontok szerinti okiratok (igazolások) alapján sem állapítható meg, vagy az okiratok (igazolások) hiányában, illetőleg a foglalkoztató megszűnése miatt nem bizonyítható, a nyugdíjjárulék levonását vélelmezni kell.

(4) A biztosítással járó jogviszony 1998. január 1. napját megelőző időtartamát az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján kell szolgálati időként figyelembe venni.

38. § (1) Szolgálati időként kell továbbá figyelembe venni

a) a Tbj.-ben meghatározott, nyugellátás szerzése céljából megállapodást kötött személy esetében azt az időszakot, amelyre az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

b) az egyházi jogi személy által kiállított igazolás alapján az egyházi személyként ilyen minőségben eltöltött, az 1997. december 31-ét követően pedig azt az időtartamot, amelyre 2011. december 31-éig az előírt nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulékot, 2012. január 1-jétől az előírt nyugdíjjárulékot az egyházi jogi személy megfizette,

c) a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, valamint a gyermekgondozást segítő ellátás, illetve gyermekgondozási

segély folyósításának időtartamát, amennyiben az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

d) a katonai (polgári) szolgálatban eltöltött időt,

e) a táppénz (betegszabadság) - ide nem értve a külön jogszabály rendelkezése szerint kötött megállapodás alapján folyósított táppénzt -, a baleseti táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély és a csecsemőgondozási díj folyósításának időtartamát, valamint a gyermekgondozási díj 2000. január 1-jét megelőző folyósításának időtartamát, illetőleg az 1999. december 31-ét követő gyermekgondozási díj, továbbá a rehabilitációs ellátás folyósításának azt az időtartamát, amelyre az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

f) az álláskeresési támogatás folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

g) azt az időt, amely az 1997. december 31-én hatályos rendelkezések szerint szolgálati időnek minősült,

h) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti munka-rehabilitáció keretében foglalkoztatott személy tekintetében a munka-rehabilitációs díj folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

- i)* az Rjtv. szerinti rehabilitációs járadék folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,
- j)* az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény alapján a nyugdíjbiztosítási visszautalás során elismert szolgálati időt, ha a Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető összeget a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták,
- k)* a szociális szövetkezeti tag tagi munkavégzésének időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.

(2) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni

- a)* az egyéni vállalkozó biztosítási kötelezettség alá tartozó jogviszonyának azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan az egyéni vállalkozónak 2011. december 31-éig fennálló időszakra nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék, 2012. január 1-jétől nyugdíjjárulék tartozása van,
- b)* a társas vállalkozás tagja esetében az adott társas vállalkozás tagjaként fennállt biztosítási kötelezettség alá tartozó jogviszonyának azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan a társas vállalkozásnak a biztosítottnak minősülő akkori tagjai után 2011. december 31-éig fennálló időszakra nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék, 2012. január 1-jétől nyugdíjjárulék tartozása van,

c) az egyéni vállalkozó vagy jogi személyiséggel nem rendelkező társas vállalkozás tagja, segítő családtagjának az e jogcímen fennállt biztosítási idejének azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan az egyéni vállalkozónak, illetőleg a jogi személyiséggel nem rendelkező társas vállalkozásnak e segítő családtag után 2011. december 31-éig fennálló időszakra nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék, 2012. január 1-jétől nyugdíjjárulék tartozása van,

d) a mezőgazdasági őstermelő biztosítási idejének azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan nyugdíjjárulék tartozása van.

A tartozás utólag történő - a nyugdíj megállapítása utáni - megfizetése esetén az így meghosszabbodott szolgálati időt legkorábban a befizetés napját magában foglaló naptári hónap első napjától lehet figyelembe venni. Az a)-c) pontokban említett biztosítottak szolgálati idejének figyelembevételénél a nyugdíjbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék megfizetése tényének megállapítása, bizonyítása, illetőleg vélelmezése tekintetében a 37. § (3) bekezdésének rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

A tartozás összegét és azt az időtartamot, amelyre a tartozás vonatkozik, az állami adóhatóság igazolja, ennek hiányában

a társas vállalkozás, illetőleg az egyéni vállalkozó igazolása, nyilatkozata az irányadó. Amennyiben az állami adóhatóság vagy a társas vállalkozás, illetőleg az egyéni vállalkozó nem közli azt az időtartamot, amelyre a tartozás vonatkozik, akkor szolgálati időként a biztosítási jogviszony időtartamából annyi naptári nap nem vehető figyelembe, ahányszor a tartozás megfelel a nyugdíj megállapításának kezdő napját megelőző hónapban érvényes minimálbér harmincad része után számított nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulék összegének. Ha az igény elbírálása után megállapításra kerül, hogy a társas vállalkozás vagy az egyéni vállalkozó igazolása, nyilatkozata nem felelt meg a tényeknek és ez által a nyugdíj magasabb mértékben (összegben) került megállapításra, akkor a 84-86. §-ok rendelkezései alapján az érintett köteles a jogalap nélkül megállapított és folyósított ellátás visszafizetésére, illetőleg megtérítésére.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha az állami adóhatóság a (2) bekezdés *a)-c)* pontjaiban említett személy kérelmére a nyugdíjbiztosítási járulék vagy a nyugdíjjárulék tartozást, illetve az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) értelmében a

magánszemély kérelmére a nyugdíjjárulék tartozást mérsékli vagy elengedi.

Arányosan elismerhető szolgálati idő

39. § (1) Ha a biztosítottnak a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének *a)-b), g)* pontja és a (2) bekezdése szerinti biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya keretében - ide nem értve a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) értelmében teljes munkaidőben, illetőleg az adott munkakörre irányadó, jogszabályban meghatározott munkaidőben foglalkoztatottakat - elért nyugdíjjárulék-alapot képező keresete, jövedelme a külön jogszabályban meghatározott minimálbérnél kevesebb, akkor a 20. §-ának alkalmazása során - az 1996. december 31-ét követő időszak tekintetében - a biztosítási időnek csak az arányos időtartama vehető szolgálati időként figyelembe. Ebben az esetben a szolgálati idő és a biztosítási idő aránya azonos a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem és a mindenkori érvényes minimálbér arányával.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit a Tbj. 30/A. §-ának (2) bekezdése szerinti mezőgazdasági őstermelő 2007.

december 31-ét követően szerzett biztosítási idejének, valamint a főállású kisdózó biztosítási idejének szolgálati időként történő figyelembevétele során is alkalmazni kell.

40. § Szolgálati időként kell figyelembe venni azt az időt is, amely a munkaviszony (közalkalmazotti, kormányzati szolgálati, közszolgálati, állami szolgálati jogviszony, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti hivatásos szolgálati jogviszony, Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú tagjának szolgálati viszonya) jogellenes megszűnésétől annak helyreállításáig, vagy az utóbbi mellőzése esetén a jogviszony jogellenes megszüntetésének jogerős megállapításáig telt el.

Szolgálati idő a felsőfokú tanulmányok idejére

41. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni,

- a) öregségi nyugdíj esetén az 1998. január 1-je előtt,
- b) hozzátartozói nyugellátás esetén időpontra tekintet nélkül a felsőoktatási intézményben nappali képzésben folytatott - legfeljebb azonban a képesítés megszerzéséhez a tanulmányok folytatása idején szükséges - tanulmányok idejét.

(2) A felsőoktatási intézményben nappali képzésben folytatott tanulmányok címén a tanulmányi időszak (tanulmányi év, tanulmányi félév) kezdetét magában foglaló hónap első napjától a végét magában foglaló hónap utolsó napjáig eltelt idő számít szolgálati időnek.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni a két egymást követő tanulmányi időszak közötti tanulmányi szünet idejét is.

(4) Több képesítés megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása esetén legfeljebb az egyik képesítés megszerzéséhez szükséges idő vehető figyelembe.

(5) A külföldi felsőoktatási intézményben nappali képzésben folytatott tanulmányok ideje szolgálati időként akkor vehető figyelembe, ha a külföldi állam joga szerint kiállított bizonyítvány és oklevél Magyarországon a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény rendelkezései szerint egyenértékűnek ismerhető el az illetékes hatóság szakvéleménye alapján, illetőleg a külföldi résztanulmányok idejét a hazai felsőoktatási intézményben nappali képzésben folytatott tanulmányi időbe beszámították.

Szolgálati időnek nem minősülő idők

42. § (1) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni a fizetés nélküli szabadság, vagy a munkavégzés alóli mentesítés időtartamát, ha erre az időre nyugdíjjáradék alapjául szolgáló kereset, jövedelem kifizetés nem történt.

(2) A szolgálati idő számításánál nem lehet figyelembe venni az előzetes letartóztatás, a szabadságvesztés tartamát. E rendelkezéstől eltérően szolgálati időként kell figyelembe venni

a) az előzetes letartóztatás idejét, ha a letartóztatottat az ellene emelt vád alól jogerősen felmentették, vagy a büntetőeljárást megszüntették,

b) a szabadságvesztés idejét, ha az elítéltet a bíróság utóbb jogerősen felmentette.

A szolgálati idő igazolása

43. § (1) A szolgálati időt naptári naponként kell számításba venni és 365 naptári napot kell egy évnek tekinteni. Ugyanazt az időtartamot csak egyszer lehet számításba venni.

(2) A szolgálati időt a társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartása alapján kell számításba venni. A társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartásai

alapján nem igazolt szolgálati időket - ha jogszabály másként nem rendelkezik - abban az esetben kell figyelembe venni, ha azokat az igénylő

a) a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirattal (igazolással), vagy

b) a foglalkoztató eredeti nyilvántartásai alapján kiállított igazolással, vagy

c) egyéb hitelt érdemlő módon

bizonyítja.

(3)

43/A. § (1) A 43. § (1) bekezdés szerint számított szolgálati időn túl az egészségügyi dolgozók esetében kiegészítő szolgálati időként kell figyelembe venni a külön törvényben meghatározott, a heti 48 órát meghaladó önként vállalt többletmunkavégzésnek - a munkáltató által munkaórában igazolt - 2004. május 1-jét követő, - napi 8 óra alapulvételével átszámított - időtartamát.

(2) Az (1) bekezdés és a 43. § (1) bekezdés szerint külön-külön számított szolgálati idő együttes időtartamát a 20. § alkalmazásánál kell figyelembe venni.

(3)

V. Fejezet

A HOZZÁTARTOZÓI NYUGELLÁTÁSOK

44. § (1) Hozzátartozói nyugellátásra jogosultság szempontjából halálesetnek számít az eltűnés is, ha azt bíróság jogerősen megállapította.

(2)

44/A. § Az, aki hozzátartozója halálát - a bíróság jogerős ítélete szerint - szándékosan okozta, hozzátartozói, baleseti hozzátartozói nyugellátásra nem jogosult.

44/B. § Hozzátartozói nyugellátásra jogosult, akinek elhunyt házastársa, szülője, gyermeke mezőgazdasági szövetkezeti járadékhoz, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékhoz, illetve mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékához szükséges szolgálati időt megszerezte, illetve mezőgazdasági szövetkezeti járadékosként, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékosként, mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékosaként halt meg. Hozzátartozói nyugellátással kapcsolatos egyéb rendelkezések az előzőekben felsorolt jogosultak esetében megegyezik a jelen törvényben az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás és a szülői nyugdíj cím paragrafusaiban szereplő, az öregségi

nyugdíjasok hozzátartozói nyugellátása esetében meghatározott rendelkezésekkel.

44/C. § (1) Ha az igénylőnek az elhunyt házastársa, élettársa, szülője, gyermeke (a továbbiakban: a jogszerző) kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjárulékot, vagy a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget az Mpt. 123. § (2) bekezdés szerinti saját döntése, illetőleg a jogszerzőnek a felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozónak az Mpt. 29. § (9) bekezdés *b)* pontja szerinti döntése alapján a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 20. és 21. § alapulvételével kell meghatározni.

(2) Ha a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összegét saját döntése, illetőleg ennek hiányában a jogszerző felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozó döntése [Mpt. 29. § (9) bekezdés *b)* pontja] alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 21/A. § alapján kell meghatározni.

(3) Ha a jogszerző vagy annak halála esetén a hozzátartozója az egyéni számlán levő összegnek a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását kérte, és az igény érvényesítésekor ez a tény bizonyított, a hozzátartozói nyugellátást a 20. és 21. § megfelelő alkalmazásával kell megállapítani.

44/D. § (1) Ha az elhunyt jogszerző

a) öregségi nyugdíjban nem részesült, valamint

b) az öregségi nyugdíjkorhatárt még nem töltötte be, és szolgálati ideje nem éri el a huszonöt évet,

a hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeget a 2. mellékletben foglaltak helyett - a 61. § szerinti kivétellel - kormányrendeletben meghatározottak szerint kell megállapítani azzal, hogy a kormányrendeletben a havi átlagkeresetnek az egyes szolgálati évekhez meghatározott százalékos mértékei nem lehetnek alacsonyabbak az azonos szolgálati évekhez a 2. mellékletben meghatározott százalékos mértékeknél.

(2) A hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeg nem lehet kisebb az öregségi nyugdíj legkisebb összegénél. Ha a hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeg alapját

képező átlagkereset az öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el, a hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeg azonos az alapját képező havi átlagkereset összegével.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha a hozzátartozói nyugellátás kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a jogosultsághoz előírt szolgálati időt.

44/E. § (1) Aki egyidejűleg több hozzátartozói nyugellátásra jogosult, választhat az őt megillető hozzátartozói nyugellátások közül.

(2) A jogosult által nem választott hozzátartozói nyugellátás folyósítását szüneteltetni kell.

44/F. § Ha a hozzátartozói nyugdíj iránti kérelem benyújtásakor a jogszerző halálát bizonyító anyakönyvi kivonat nem áll rendelkezésre, de az ellátást igénylő hozzátartozó igazolja, hogy bíróságnál kezdeményezte az eltűntnek vagy holtnak nyilvánítást, az eljárást fel kell függeszteni. Ha az ellátást igénylő hozzátartozó az eltűntnek vagy holtnak nyilvánító bírósági határozatot a jogerőre emelkedést követő hat hónapon belül benyújtja a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek, a hozzátartozói

nyugellátást az eredeti igénybejelentés napjától kezdődően, az akkor hatályos jogszabályi rendelkezések alapján kell megállapítani.

1. Cím

Az özvegyi nyugdíj

45. § (1) Özvegyi nyugdíjat a házastárs, az elvált házastárs és az élettárs (a továbbiakban együtt: házastárs) kaphat.

(2) Özvegyi nyugdíjra jogosult a házastársra előírt feltételek fennállása esetén az is, aki élettársával ennek haláláig

a) egy év óta megszakítás nélkül együtt élt és gyermekük született, vagy

b) megszakítás nélkül tíz év óta együtt élt.

(3) Élettársa után nem jogosult özvegyi nyugdíjra az, aki a (2) bekezdésben megjelölt együttélési időszak vagy ennek egy része alatt özvegyi nyugdíjban vagy baleseti özvegyi nyugdíjban részesült.

46. § (1) Özvegyi nyugdíjra az jogosult, akinek házastársa öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy akinek házastársa

a) a 22 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és

aa) az iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül, vagy

- a*) összesen legalább 2 év,
- b*) a 22 éves életkor betöltését követően, de a 25 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 4 év,
- c*) a 25 éves életkor betöltését követően, de a 30 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 6 év,
- d*) a 30 éves életkor betöltését követően, de a 35 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 8 év,
- e*) a 35 éves életkor betöltését követően, de a 45 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 10 év,
- f*) a 45 éves életkor betöltését követően hunyt el, és legalább 15 év

szolgálati időt szerzett.

(2) Özvegyi nyugdíjra az is jogosult, akinek házastársa az (1) bekezdés szerint szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de az alacsonyabb életkorhoz előírt szolgálati időt az ott meghatározott életkor betöltéséig megszerezte, és ezt követően szolgálati idejében a haláláig harminc napnál hosszabb megszakítás nincs. E harminc napba nem lehet beszámítani a keresőképtelenség idejét.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazása során az özvegyi nyugdíjra történő jogszerzés szempontjából szolgálati időként kell figyelembe venni

a)

b) azt az időtartamot, ami alatt az elhunyt jogszerző rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban vagy rokkantsági ellátásban részesült.

47. § (1) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj a házastárs halálától legalább egy évig, továbbá az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult, másfél évesnél fiatalabb gyermeket eltartó özvegynek az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig jár. Fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj azonos feltétellel a gyermek harmadik születésnapjáig folyósítható.

(2) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj megszűnését követően özvegyi nyugdíjra az jogosult, aki házastársa halálakor

a) a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltötte, vagy

b) megváltozott munkaképességű, vagy

c) házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg, vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

(3) Özvegyi nyugdíj jár akkor is, ha az erre jogosító feltételek valamelyike

a) a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tizenöt éven belül,

b) a házastárs 1993. február 28-a után bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tíz éven belül

következik be.

48. § (1) Az, akinek házastársa a házasság megkötésekor a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkort már betöltötte, özvegyi nyugdíjra csak abban az esetben jogosult, ha a házasságból (a korábbi együttélésből) gyermek származott, vagy a házastársak a házasság megkötésétől öt éven át megszakítás nélkül együtt éltek.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt kötött házasságot felbontották és - bármelyikük irányadó korhatárának betöltése után - ismét házasságot kötöttek.

49. § (1) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek ideiglenes özvegyi nyugdíj csak akkor jár, ha házastársától annak haláláig tartásdíjban részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

(2) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek az 50. § (2)-(3) bekezdés szerinti özvegyi nyugdíj csak abban az esetben jár, ha a 47. § (2)

bekezdésében meghatározott jogosultsági feltételek a különéléstől számított tíz éven belül bekövetkeztek és a házastársától annak haláláig tartásdíjban is részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

(3) Ha az elvált személy a házastársától már a házasság megszűnése előtt is külön élt, a (2) bekezdés szerinti tíz évet a tényleges különélés kezdő időpontjától kell számítani.

50. § (1) Megözvegyülés esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj hatvan százaléka annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az özvegyi nyugdíj mértéke

a) a 47. § (2) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti feltétellel rendelkező, de rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesülő özvegy esetében hatvan százaléka,

b) a 47. § (2) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti feltétellel rendelkező és egyidejűleg rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti

életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő, továbbá a 47. § (2) bekezdés *c*) pont szerinti feltétellel rendelkező özvegy esetében harminc százaléka annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(3) A (2) bekezdés *a*) pontja szerint hatvanszázalékos mértékben megállapított özvegyi nyugdíj helyett harmincszázalékos mértékű özvegyi nyugdíjat kell megállapítani attól az időponttól, amelytől az özvegy saját jogú nyugellátásban, rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesül. A (2) bekezdés *b*) pontja szerint megállapított özvegyi nyugdíj az özvegy ellátásának összegére tekintet nélkül jár.

(4)

(5) A 49. § alapján megállapított özvegyi nyugdíj a tartásdíj összegénél több nem lehet.

(6) A házastárs 1998. január 1-je előtti halála esetén a saját jogú nyugellátást az özvegyi nyugellátással - a megállapításuk időpontjára tekintet nélkül - a Kormány rendeletében meghatározott összeghatárig kell együtt folyósítani. Az

özvegy kérelmére azonban a saját jogú nyugellátást a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti mértékben az özvegyi nyugellátással kiegészítve kell folyósítani, ha ez számára kedvezőbb. A (2) bekezdés *b)* pontja szerinti összeget abból a saját jogú nyugellátási összegből kell meghatározni, amely a jogszerzőt 1997. december 31-én megillette, vagy megillette volna. Ha az özvegyi nyugdíjra az igény 1998. december 31-ét követően nyílik meg, olyan összegű saját jogú nyugdíjból kell az özvegyi nyugdíjat megállapítani, amely a jogszerzőt az özvegyi nyugdíj megállapításának időpontját megelőző naptári év december 31-én megillette volna.

(...)

2. Cím

Az árvaellátás

Az ellátá

Árvaellátásra az a gyermek jogosult - ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermekeket is -, akinek szülője megfelel a 46. §-ban az elhunyt házastársra meghatározott feltételeknek.

(2) Az örökbe fogadott gyermeknek vér szerinti szülője jogán árvaellátás nem jár, kivéve, ha a gyermeket a vér szerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

(3) Árvaellátás jár a testvérnek és az unokának (ideértve a dédunokát és ükunokát is) is, ha őt az elhunyt saját háztartásában eltartotta, és a gyermeknek tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

55. § (1) Az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az 54. §-ban említett személy halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

(2) Nem érinti az árvaellátásra jogosultságot, ha a gyermek vagy életben maradt szülője házasságot köt, vagy örökbe fogadják.

(3) Iskolai tanulmányok címén azt a gyermeket is megilleti az árvaellátás, aki

a) betegsége, testi vagy szellemi fogyatékosága miatt tanulmányait magántanulóként végzi,

b) huszonöt évesnél fiatalabb, és felnőttképzésben vesz részt, feltéve, hogy a felnőttképzés nem távoktatási formában folyik, és a képzés heti átlagos óraszámja eléri a hét órát.

(4) Iskolai tanulmányok címén az árvaellátás a tanulmányok befejezése hónapjának végéig, a nyári tanulmányi szünet tartamára is jár. Magyarországon tanuló árva esetén a közoktatási információs rendszer, illetve a felsőoktatási információs rendszer működtetője a tanulói, hallgatói jogviszony létesítését, fennállását és a tanulmányok befejezésének várható idejét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv megkeresésére, a tanulói jogviszony megszűnését, illetve a hallgatói jogviszony szünetelését, megszűnését - a tanuló, hallgató nevének, társadalombiztosítási azonosító jelének és a szünetelés, megszűnés időpontjának közlésével - hivatalból igazolja. Külföldön tanuló árvának a tanulmányok folytatását az oktatási intézmény által kiállított igazolással középiskolai tanulmányok esetén évente, felsőfokú tanulmányok esetén félévente, a tanulmányok megkezdésétől számított egy hónapon belül kell igazolnia.

(5) Az árvaellátásra való jogosultságot nem érinti, ha a középiskola tanulójának a tanulói jogviszonya, illetőleg a felsőoktatási intézmény hallgatójának a hallgatói jogviszonya a tanuló, illetőleg hallgató betegsége vagy szülése miatt szünetel.

(...)

3. Cím

A szülői nyugdíj

A nyugdíjjogosultság

58. § (1) Szülői nyugdíjra az a szülő jogosult, akinek a gyermeke megfelel a 46. §-ban az elhunyt házastársra meghatározott feltételeknek, ha

a) a szülő a gyermekének halálakor megváltozott munkaképességű, vagy a hatvanötödik életévét betöltötte, és
b) a szülőt a gyermeke a halálát megelőző egy éven át túlnyomó részben eltartotta.

(2) Az (1) bekezdésben előírt feltételek fennállása esetén szülői nyugdíjra jogosult az a nevelőszülő is, aki a nevelt gyermeket tíz éven át eltartotta.

(3) A szülői nyugdíj - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az (1), (2) és (5) bekezdésben említett személy

halála napjától jár. A szülői nyugdíjat meg kell szüntetni, ha arra tekintettel állapították meg, hogy a szülő megváltozott munkaképességű, ez az állapota már nem áll fenn, és hatvanötödik életévét még nem töltötte be.

(4) Annak a szülőnek, aki gyermeke halálakor hatvanötödik életévét nem töltötte be és nem megváltozott munkaképességű, szülői nyugdíj csak abban az esetben jár, ha az elhalálozástól számított tíz éven belül

a) a hatvanötödik életévét betölti, vagy

b) megváltozott munkaképességűvé válik

és tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

(5) E § rendelkezéseit a nagyszülőre és az unokára is megfelelően alkalmazni kell.

(6) A szülői nyugdíjra jogosultság nem szűnik meg, ha a szülői nyugdíjra jogosult személy saját jogú vagy hozzátartozói nyugellátása a szülői nyugdíj folyósításának tartama alatt az évenkénti emelésekkel már meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

1993. évi XCVI. törvény az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárakról

(...)

Működési alapelvek

3. § (1) *Önkormányzati működés:* A pénztárra vonatkozó alapvető döntések meghozatalára kizárólag a pénztártagok jogosultak. A döntés meghozatala során a pénztártagok azonos jogokkal rendelkeznek.

(2) *A zárt gazdálkodás elve:*

a) a pénztár gazdálkodása kizárólag csak az alapszabályban meghatározott szolgáltatások szervezésére és teljesítésére irányulhat;

b) a pénztár gazdálkodásához alapokat képez, és a tagok részére egyéni számlát vezet;

c) a pénztár szolgáltatásaira kizárólag a 2. § (4) bekezdésének b) pontja szerinti személyek jogosultak;

d) a pénztár gazdálkodása során az alapszabály felhatalmazása alapján, a jogszabályi előírások keretei között a pénztárvagyon erejéig vállalhat más jogi, illetve természetes személyekkel szemben kötelezettséget;

e) a pénztár a tartozásaiért saját vagyonával felel;

f) a tagsági viszony megszűnése, illetve a pénztár felszámolása esetén a pénztártag az egyéni számláján levő összeget az alapszabály szerint követelheti a pénztártól;

g) a pénztár szolgáltatásait rendszeres tagdíjbefizetésekből és egyéb bevételekből, a pénztártípusok sajátosságainak figyelembevételével, a közgyűlés által elfogadott pénzügyi terv alapján szervezi, finanszírozza és teljesíti.

(3) *Kölcsönőség*: a pénztártagok közösen teremtik meg a szolgáltatások fedezetét. A pénztárak szolgáltatásaira jogosultakat az igénybevétel szempontjából azonos jogok illetik meg. Minden pénztártag egyben tulajdonosa is a pénztárnak.

(4) *Önkéntesség*: természetes személyek szabad akaratukból hozhatnak létre pénztárakat, és a pénztár alapszabályának rendelkezései szerint csatlakozhatnak, illetve léphetnek ki azokból.

(5) *Függetlenség*: a pénztárak a jogszabályok keretei között szabadon alakítják ki szolgáltatási körüket és üzletpolitikájukat.

(6) *Szolidaritás*: a pénztártagok egységes elvek alapján megállapított tagdíjat fizetnek, mely a nem kárarányos tehermegosztás alapján független egyéni kockázatuk

mértékétől. A tagsági feltételeknek eleget tevő természetes személy felvételi kérelme nem utasítható el.

(7) *Társulási elv*: a tagsági kör meghatározásakor nem alkalmazható vallási, faji, etnikai, politikai meggyőződés, kor és nemek szerinti megkülönböztetés.

(8) *Non-profit (nem haszonnal) működés*: a pénztár gazdálkodásának eredményét sem osztalék, sem részesedés formájában nem fizetheti ki, azt csak az alaptevékenység érdekében használhatja fel.

A pénztárak típusai és tevékenységük

10. § (1) A pénztár az általa gyűjtött és kezelt befizetésekből az alapszabályban meghatározott feltételek szerint az alábbi szolgáltatásokat nyújthatja:

a) a 2. § (5) bekezdésének c) pontjában meghatározott nyugdíjszolgáltatás (nyugdíjpénztár);

b) szociális kockázat bekövetkezte esetén, jogszabály által előírt szociális kötelezettségek alapján biztosított kiegészítő ellátás, valamint a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz árának támogatása (önsegélyező pénztár);

c) az egészség védelmét szolgáló programok szervezése és finanszírozása, egészségügyi szolgáltatások megvásárlása (egészségpénztár);

d) az egészség védelmét szolgáló programok szervezése és finanszírozása, egészségügyi szolgáltatások megvásárlása, valamint a szociális kockázat bekövetkezte esetén, jogszabály által előírt szociális kötelezettségek alapján biztosított kiegészítő ellátás, és a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz árának támogatása (egészség- és önszegélyező pénztár).

(2) A nyugdíjpénztár kizárólag nyugdíjszolgáltatást nyújthat, az önszegélyező pénztár kizárólag önszegélyező feladatokat láthat el. Az egészségpénztár elláthatja az (1) bekezdés *b)* pontjában felsoroltak közül a gyógyszer és gyógyászati segédeszközök árának támogatását, a pénztártag betegség miatti keresőképtelensége esetén a kieső jövedelmének teljes vagy részbeni pótlását, valamint a pénztártag halála esetén a hátramaradottak támogatását (a továbbiakban együtt: egészségügyi célú önszegélyező feladat) is. Az egészség- és önszegélyező pénztár elláthatja az önszegélyező, valamint az egészségpénztári, az egészségügyi célú önszegélyező feladatokat is azzal, hogy a feladatok ellátása során a kiegészítő önszegélyező pénztárakra, valamint

a kiegészítő egészségpénztárakra vonatkozó speciális rendelkezések alkalmazásától nem tekinthet el. Az egészség- és önszegélyező pénztár alapítással vagy egyesüléssel jön létre, vagy akként, hogy a tevékenységi engedéllyel rendelkező egészség- vagy önszegélyező pénztár alapszabályának módosításával - külön engedélyezési kötelezettség nélkül - felveszi a másik pénztártípus szolgáltatásait. Az alapszabály módosításával, a szolgáltatások felvételével létrejövő egészség- és önszegélyező pénztár a továbbiakban is köteles megőrizni az alapszabály-módosítást megelőző egészségpénztári, illetve önszegélyező pénztári szolgáltatásokhoz való hozzáférési lehetőséget és szolgáltatási kört.

(3) A devizakülföldi pénztártagnak a devizajogszabályok betartásával nyújthatók az (1) bekezdésben felsorolt szolgáltatások.

A tagsági viszony

11. § (1) Pénztártag lehet az a 16. életévét betöltött személy, aki az alapszabály rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el és tagdíjfizetést vállal.

(2) A tagsági viszony, a tagdíjfizetési kötelezettség és a várakozási idő a pénztárhoz benyújtott belépési nyilatkozatnak a pénztár általi elfogadásával kezdődik. A pénztár a belépési nyilatkozat elfogadását annak záradékolásával tanúsítja. A belépési nyilatkozatot a benyújtástól számított 30 napon belül kell záradékolni, majd annak egy példányát vagy a tagsági okiratot az alapszabállyal együtt a pénztártagnak nyomtatott formában, vagy a pénztártag kérésére elektronikus iratként át kell adni.

(3) A tevékenységi engedély jogerőre emelkedése előtt a pénztár tagdíjat nem fogadhat, az alapító tagokon kívül új tagokat nem vehet fel. Az alapító tagok tagdíjfizetési kötelezettsége és várakozási ideje a tevékenységi engedély jogerőre emelkedését követő napon kezdődik. A pénztár a tevékenységi engedély jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül nyomtatott formában, vagy a pénztártag kérésére elektronikus iratként átadja az alapító tagok részére a pénztár alapszabályát és a tagsági okiratot.

(4) Az alapszabály rendelkezhet úgy, hogy - a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően - a pénztártagsági jogviszony az első havi tagdíj befizetésével jön létre. Ebben az esetben az első havi tagdíj megfizetésének elmulasztása

esetén a belépni kívánó tagot az alapszabályban rögzített eljárási szabályoknak megfelelően értesíteni kell a mulasztás jogkövetkezményeiről. A befizetés pótlására előírt határidő eredménytelen elteltét követően a személy adatai a nyilvántartásból kivezethetők.

11/A. § (1) Pénztár részére történő tagszervezést természetes személy, jogi személy (a továbbiakban együtt: tagszervező) a pénztárral kötött szerződés alapján végezhet. A tagszervező alvállalkozót igénybe vehet, azonban az alvállalkozójáért úgy felel, mintha a tevékenységet saját maga végezte volna. A tagszervező által igénybe vett alvállalkozóra a tagszervezőre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy az alvállalkozó további alvállalkozót nem vehet igénybe. A tagszervezőnek az alvállalkozóval kötött szerződése a pénztárral kötött szerződés mellékletét képezi. A tagszervező a tevékenysége során a pénztári szakmai szabályokat mindenkor megtartva köteles eljárni. Amennyiben a pénztárnak a tagszervezővel kötött szerződése kiterjed a tagsági jogviszonyt érintő adat- és egyéb módosítási igények, valamint a kifizetési igények felvételében és a pénztár részére való továbbításában, továbbá a tagsági jogviszonyból fakadóan a pénztártagot

megillető kifizetések igénylésében való közreműködésre, úgy a tag által benyújtott fenti igények teljesítésével kapcsolatos határidők az erre vonatkozó tagi bejelentés tagszervezőhöz történő érkezésétől számítandóak.

(2) A tagszervezésre vonatkozó szerződésnek tartalmaznia kell a tagszervezéshez kapcsolódó díjazás mértékét, a díjazás nyújtásának és visszairásának feltételeit, valamint a tagszervezéshez kapcsolódó károkozásáért való felelősség viselésének kérdéseit. A pénztár köteles kidolgozni és szabályzatban rögzíteni a tagszervezők oktatásának és ellenőrzésének rendszerét.

(3) Tagszervezésért díjazást a pénztár csak a működési tartaléka terhére nyújthat, azzal, hogy azok együttes összege az átlépő tagok, valamint azon pénztártagok vonatkozásában, akik a belépés időpontjában más - azonos típusú - pénztár tagjai, a díjazás összege nem haladhatja meg a belépést követő első tizenkét hónapban befizetett tagdíj működési tartalékra jutó részét. Tagszervezésért ezen túl díjazás és egyéb juttatás nem nyújtható. Valamely pénztártípusban újonnan tagsági jogviszonyt létesítő pénztártag - aki a belépés időpontjában egyetlen más, azonos típusú pénztárnak sem tagja - tagszervezéséért járó díjazás

összege nem haladhatja meg a belépést követő első tizenkét hónapra vonatkozóan vállalt tagdíj 20 százalékát.

(3a) A tagszervezésért díjazás a tagsági jogviszony létrejöttétől két évig adható, a visszairásra a tagsági jogviszony létrejöttétől három évig van lehetőség. E § alkalmazásában az önszegélyező pénztár, továbbá az egészségpénztár, illetve az egészség- és önszegélyező pénztár azonos típusú pénztárnak minősülnek.

(4) A pénztári tagszervezés során a tagszervezőnek tilos olyan módszert alkalmazni:

a) amellyel más személyek terhére ígér előnyöket a pénztártaggá váló személy részére arra az esetre, ha az más személyt pénztártaggá vagy tagszervezővé válásra bír rá, vagy
b) amely a pénztártaggá vagy tagszervezővé váló személytől olyan befektetést igényelne, melyet részben vagy egészben olyan más személyekre hárít át, akiket pénztártaggá vagy tagszervezővé válásra kell rábírn.

(5) A tagszervező útján belépett pénztártag a tagszervező részére az új pénztárba (önkéntes nyugdíj- vagy önkéntes egészség-, önszegélyező-, egészség és önszegélyező pénztár) történő be-, illetve átlépést megelőzően nyilatkozik arról, hogy az adott pénztártípussal azonos típusú, tehát önkéntes

nyugdíj-, egészség-, önszegélyező- vagy egészség- és önszegélyező pénztárnak tagja-e. A tag nyilatkozatát a tagszervező a belépési nyilatkozattal egyidejűleg nyújtja be a pénztár részére. A pénztár a (3) bekezdés szerinti jutalékot a fenti tagi nyilatkozatban foglaltak alapján fizeti meg a tagszervező részére.

11/B. § (1) A tagszervező a tagszervezés során tudomására jutott, valamely természetes személyre vonatkozó személyes adatokat csak az adott természetes személy pénztártaggá válása érdekében használhatja fel.

(2) A tagszervező - ha törvény másként nem rendelkezik - korlátlan ideig köteles megőrizni a tudomására jutott pénztár-, illetve üzleti titkot.

12. § (1) Munkáltatói tag az a természetes vagy jogi személy, aki a pénztárral kötött szerződés alapján munkavállalójának tagdíjfizetési kötelezettségét egészben vagy részben átvállalja (munkáltatói hozzájárulás).

(2) A munkáltatói hozzájárulási kötelezettséget vállaló munkáltató a munkáltatói hozzájárulásból egyetlen olyan munkavállalóját sem zárhatja ki, aki nála legalább hat hónapja munkaviszonyban (közalkalmazotti, közszolgálati, állami szolgálati, kormányzati szolgálati, valamint szolgálati

jogviszonyban) áll. A munkáltató munkavállalóként mindhárom típusú pénztárban egyidejűleg is vállalhat hozzájárulási kötelezettséget.

(3) A munkáltatói hozzájárulás - a (4) bekezdésben foglaltak kivételével - minden pénztártag munkavállalóra nézve azonos összegű vagy a munkabérének azonos százaléka, amelyet a munkáltató köteles az alkalmazott által választott pénztártól függetlenül egységesen megállapítani. A munkáltató a hozzájárulás megállapításakor pénztártípusonként különbséget tehet. A munkabér százalékban meghatározott munkáltatói hozzájárulás esetén a munkáltató meghatározhatja a hozzájárulás legkisebb és legnagyobb összegét is.

(4) A munkáltató a munkáltatói hozzájárulás (3) bekezdésben meghatározott mértékétől - az életkorral növekedő mértékben - korcsoportonként egységesen eltérhet azon alkalmazottai tekintetében, akik 15 éven belül betöltik a nyugdíjkorhatárt. A nyugdíjkorhatárt betöltött alkalmazottak esetében a munkáltatói hozzájárulás nem haladhatja meg a nyugdíjkorhatárt be nem töltött alkalmazottak részére megállapított munkáltatói hozzájárulást.

(5) A munkáltató és a pénztár között létrejövő szerződésben rendelkezni kell:

a) a munkáltatói hozzájárulás mértékéről és a teljesítés ütemezéséről;

b) a munkáltatói hozzájárulás szüneteltetésének lehetőségéről és feltételeiről;

c) a munkáltatói hozzájárulás teljesítését biztosító esetleges mellékkötelekezőkről.

(6) A munkáltatói tag és a pénztár közötti szerződés, a szerződés módosítása - ha az alapszabály másként nem rendelkezik - a közgyűlés jóváhagyásával válik érvényessé.

(7) A pénztár a munkáltatói hozzájárulásról rendelkező szerződésekről naprakész nyilvántartást vezet. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell a szerződéseknek a pénztár működéséhez szükséges főbb adatait, így különösen a munkáltatói tag adatait, a munkáltatói hozzájárulás mértékét, a szerződés hatályát, esetleges módosítását.

(8) Amennyiben a tag azt a munkáltatótól írásban kéri, a munkáltató a kérelmező tag javára vállalt munkáltatói hozzájárulás teljes összegének, vagy egy részének teljesítését szüneteltetheti vagy megszüntetheti. Egyebekben a munkáltató a munkáltatói hozzájárulás teljesítését kizárólag

valamennyi pénztártag alkalmazottjára kiterjedően szüneteltetheti vagy szüntetheti meg. E rendelkezéstől érvényesen nem lehet eltérni.

(9) A (8) bekezdésben foglaltaktól eltérően a munkáltató szüneteltetheti a munkáltatói hozzájárulás fizetését azon időszakokra, amikor a tag munkaviszonya szünetel, illetve munkabér a részére nem jár. Ennek feltételeit a munkáltatónak valamennyi pénztártag munkavállalójára nézve azonos módon kell meghatároznia.

(10) Munkaerő-kölcsönzés esetén a munkáltatói hozzájárulás fizetésére - a (2)-(4) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve - a kölcsönbeadó a kölcsönvevőnél fennálló feltételek szerint kötelezett. E rendelkezést csak a kölcsönvevőnél történő foglalkoztatás száznyolcvannegyedik napjától kell alkalmazni arra a munkavállalóra, aki a kölcsönbeadóval munkaerő-kölcsönzés céljából létesített határozatlan idejű munkaviszonyban áll, és kölcsönvevőnél történő foglalkoztatás hiányában is díjazásban részesül.

12/A. § (1) A pénztár a pénztár munkáltatói tagjával vagy támogatóval kötött támogatói szerződés alapján, a munkáltatói tag pénztártag alkalmazottai, illetve a támogató a támogatásról szóló szerződésben meghatározott tagsági

kör részére a (2)-(6) bekezdésekben foglaltak szerint nyújt szolgáltatást (a továbbiakban: célzott szolgáltatás).

(2) Célzott szolgáltatásként a pénztár alapszabályában (szolgáltatási szabályzatában) szereplő szolgáltatások nyújthatók. Ezek közül a munkáltató, illetve a támogató választja ki az általa célzott szolgáltatásként finanszírozni kívánt szolgáltatást.

(3) A célzott szolgáltatást a munkáltatói tag minden, a pénztárban tag munkavállalója, a támogatásról szóló szerződésben meghatározott tagsági kör, valamint az alapszabály szerint azok hozzátartozói részére biztosítani kell.

(4) A pénztár és a munkáltatói tag, illetve a támogató által megkötött szerződésben meg kell határozni a célzott szolgáltatások

a) körét;

b) nyújtására a munkáltató vagy támogató által a pénztár részére fizetendő összeget, ezen belül a közvetlenül a célzott szolgáltatásra, valamint a pénztár működésére felhasználható részt, valamint rendelkezni kell a szerződés megszűnése után fennmaradó összeg felhasználásáról;

c) nyújtásának módját, rendjét, határidejét;

d) eredményes nyújtásához szükséges együttműködés kereteit;

e) nyújtása elszámolásának rendjét;

f) eredményessége értékelésének módját, rendjét.

(5) A pénztár részére a közvetlenül a célzott szolgáltatás nyújtására a munkáltatói tag vagy támogató által fizetett összeget a fedezeti alapon belül erre a célra munkáltatói tagonként, támogatóként és célzott szolgáltatási szerződésenként elkülönítetten létrehozott tartalékba (célzott szolgáltatások tartalékai) kell helyezni, és a szerződésben meghatározott célokra lehet fordítani. Az ezen tartalékban a szerződés teljesítését követően található maradványt a pénztártagok egyéni számlái között felosztani nem lehet.

(6) A célzott szolgáltatásra a munkáltatói tag vagy támogató által fizetett teljes összeg adománynak minősül.

13. § (1)⁹⁴ A pénztártag az általa vállalt tagdíj összegét a pénztárnak az alapszabályban előírt módon bejelenti, és fizetési kötelezettségének határidőre eleget tesz. A tagdíj összege az egységes tagdíjnál kevesebb nem lehet.

(2) A befizetett tagdíjak szolgáltatásokra fordítandó részét, valamint a tagok javára jóváírt egyéb összegeket egyénileg, az

egyéni számlán kell nyilvántartani a pénztárakra vonatkozó számviteli és gazdálkodási szabályok szerint.

(3) A pénztártag számláján elhelyezett összegekre sem a pénztártag hitelezői, sem kívülálló harmadik személy hitelezői nem tarthatnak igényt, kivéve a pénztártag rendelkezése szerint az egyéni számlán lekötött összeget, amelyet a 47. § (7) bekezdés szerint a Hpt. hatálya alá tartozó hitelintézzettel kötött szerződésében fedezetként felajánl (tagi lekötés).

(4) A pénztár gazdálkodásáról és pénzügyi helyzetéről, ideértve a felügyeleti bírságot is, a pénztártagokat, a munkáltatói tagokat, és a támogatókat évente egyszer - az alapszabályban rögzített közzétételi szabályok szerint - tájékoztatni kell. A pénztártagok tájékoztatásának tartalmaznia kell az egyéni számla alakulását is. A pénztártagokat az egyéni számla állásáról kérésére - írásban történő tájékoztatás esetén a pénztár alapszabályában foglaltak szerint a pénztár tényleges és indokolt költségeinek tag általi előzetes és közvetlen megtérítése mellett - az alapszabály szerinti rendben év közben is tájékoztatni kell. A pénztártagok egyéni számlára vonatkozó tájékoztatása történhet a pénztártag kérésére elektronikus iratban is.

(5) Az alapszabályban az egyéni számla, valamint a pénztár alapképzési és költségelszámolási rendjének figyelembevételével kell rendelkezni a kilépő taggal való elszámolásról, illetve a jogutód nélkül megszűnő pénztár vagyonának a tagok közötti felosztásáról.

14. § (1) A tagdíjfizetési kötelezettség elmulasztása esetén alkalmazandó eljárásokat és a tagnak az ezen időszak alatt történő tagsági jogainak gyakorlására vonatkozó előírásokat az alapszabály tartalmazza azzal, hogy a tagdíjfizetési kötelezettség szüneteltetésére az alapszabály nem adhat lehetőséget.

(2) Az alapszabályban rendelkezni kell arról is, hogy azon időszakban, amíg tagdíjfizetés nem történik, a pénztártag milyen szolgáltatásokra jogosult.

(3) A tagdíjfizetés elmulasztásának kezdő időpontjától a pénztár - figyelemmel a (4)-(9) bekezdésben foglaltakra - jogosult a tag egyéni számlájának befektetéséből származó hozamát a mindenkori pénztári egységes tagdíjnak a működési és likviditási alapra jutó hányadának megfelelő összeggel, de legfeljebb a hozam összegével csökkenteni, és azt a működési, illetve likviditási alap javára jóváírni (a továbbiakban: elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás). Az

elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást a pénztár a tagdíj alapszabályban megjelölt esedékességének időpontját követően - amennyiben a pénztár alapszabálya erről rendelkezik, úgy a tagdíjhátralék rendezésére megjelölt időtartam eredménytelen leteltével - (a továbbiakban: tagdíjfizetés elmulasztásának kezdő időpontja) a (4)-(9) bekezdésekben foglaltak szerint azon időszakra visszamenőlegesen érvényesítheti, amely időszakra a meg nem fizetett tagdíj vonatkozik.

(4) A pénztár az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást az alapszabályban foglalt tagdíjfizetési gyakorisághoz igazodóan negyedéves, féléves vagy éves időközönként hajtja végre (a továbbiakban: levonási gyakoriság) azzal, hogy egy üzleti évben csak egyféle levonási gyakoriságot alkalmazhat. Havi tagdíjfizetési gyakoriság esetén - a (9) bekezdésben foglalt kivétellel - a pénztár a fenti levonási gyakoriságok alkalmazása közül választhat.

(5) A levonási gyakoriság megváltoztatására vonatkozó döntést a pénztár közgyűlése - az üzleti évet megelőző évben - hozza meg. Az alkalmazott levonási gyakoriságot a pénztár alapszabályában köteles rögzíteni.

(6) Az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás mértéke nem haladhatja meg a választott levonási gyakoriságnak megfelelő - negyedéves, féléves vagy éves - időszakban (a továbbiakban: tárgydőszak) keletkezett hozamot. Amennyiben a tárgynegyedévi, tárgyfélévi vagy tárgyévi hozam nem éri el a pénztár által - a (3) bekezdés alapján - levonható összeg mértékét, a pénztár nem jogosult a különbözetet érvényesíteni a korábbi negyedév, félév, illetve év hozama terhére. Féléves levonási gyakoriság esetén az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonás a második, valamint a negyedik negyedéves hozamjővőírást követően a tag egyéni számláján a tárgyfélévben jővőírt hozam terhére történik.

(7) Az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást a pénztár a tárgydőszaki hozamjővőírást követően haladéktalanul végrehajtja, de nem korábban, mint a tagdíjfizetés elmulasztásának kezdő időpontja.

(8) A pénztár akkor is jogosult az elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást a teljes tárgydőszaki hozam terhére - az egységes tagdíj működési és likviditási alapra jutó hányadának még meg nem fizetett része erejéig - alkalmazni, ha a pénztártag a tárgydőszakra eső tagdíjat csak részben fizette meg.

(9) Elszámolóegységen alapuló nyilvántartást alkalmazó pénztárak esetében a (4)-(8) bekezdésben foglaltak megfelelően irányadóak azzal, hogy az ilyen pénztárak jogosultak havi gyakoriságú elmaradt tagdíj miatti hozamlevonást választani.

15. § (1) A pénztártag tagsági viszonya megszűnik

- a)* halálával;
- b)* kilépésével;
- c)* ha a tag a tagdíjat az alapszabályban megjelölt időtartamon túl nem fizeti, és az alapszabály szerint a tagdíjhátralék utólagos rendezésére nincs lehetőség, vagy a tag e lehetőséget elmulasztja;
- d)* más pénztárba történő átlépéssel;
- e)* kizárással.

(2) A tagsági viszony megszűnése esetén a pénztártaggal, illetve kedvezményezettjével elszámolási kötelezettség keletkezik.

(3) A pénztár a tagot az alapszabály ilyen értelmű rendelkezése esetén akkor zárhatja ki, ha a tag a pénztár alapszabályában meghatározott tagsági feltételnek már nem tesz eleget és a pénztár írásbeli felszólítására nem kezdeményezte az átlépését másik pénztárba.

(4) A pénztártag csak azonos típusú pénztárba léphet át, az alábbi kivételekkel:

a) a 47. § (3) bekezdésében foglalt esetet;

b) egészségpénztár, önszegélyező pénztár, egészség- és önszegélyező pénztár tagja a 2. § (5) bekezdés a) pontjában meghatározott nyugdíjkorhatár betöltésekor nyugdíjpénztárba átléphet;

c) egészségpénztár és önszegélyező pénztár tagja átléphet egészség- és önszegélyező pénztárba, egészség- és önszegélyező pénztár tagja átléphet egészségpénztárba és önszegélyező pénztárba is.

(4a) Az átadó pénztár a (4) bekezdés b) pont szerinti átlépési kérelem kézhezvételét követő nyolc napon belül írásban tájékoztatja a tagot a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) alapján a nyugdíjszolgáltatás adómentes igénybevételéhez szükséges tagsági jogviszony időtartamáról, amely abban az esetben irányadó, ha a tag az átvevő pénztárnak az Szja tv. szerinti időtartamnál rövidebb ideje tagja. Ha a tájékoztatás kézhezvételét követően, annak ismeretében a tag harminc napon belül megerősíti átlépési kérelmét, a pénztár teljesíti azt.

(4b) A tag átlépésére vonatkozó határidő a (4a) bekezdés szerinti harmincnapos határidő lejártát követő napon kezdődik.

(5) A tagsági jogviszony megszűnésének jogkövetkezményeit és a követendő eljárást az alapszabályban kell rögzíteni.

16. § (1) A pénztártag választhat és - ha e törvény vagy az alapszabály eltérően nem rendelkezik - választható a pénztár szerveibe.

(2) A pénztártag jogosult - a zárt tanácskozásokról készült jegyzőkönyvek és az azokon tárgyalt határozattervezetek kivételével - az alapszabályban meghatározott módon a pénztár irataiba és könyveibe betekinteni, továbbá jogosult a pénztár működésével kapcsolatban felvilágosítást kérni. A pénztártag a megszerzett információt nem használhatja fel a pénztár érdekeit, illetve a pénztár tagjai személyes adatait és személyiségi jogait sértő módon.

(3) A pénztártag az alapszabály rendelkezései alapján veheti igénybe a pénztár szolgáltatásait.

16/A. § (1) A tag halála esetén az egyéni számla hagyatékának nem része. A tag a halála esetére az alapszabályban foglaltak szerint természetes személy kedvezményezett jelölhet a belépési nyilatkozaton,

közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban (haláleseti kedvezményezett).

(2) A kedvezményezett-jelölés a pénztár tudomásulvételével, a jelölés megtételének időpontjára visszamenőlegesen válik hatályossá. A pénztár a kedvezményezett-jelöléséről a tagot a záradékolt belépési nyilatkozat nyomtatott formában, vagy a pénztártag kérésére elektronikus iratként történő átadásával vagy megküldésével, illetve egyéb esetben a tudomásszerzést követő 15 napon belül a tagsági okirat nyomtatott formában, vagy a pénztártag kérésére elektronikus iratként történő megküldésével értesíti. A tagsági okiratnak tartalmaznia kell a tag adatain kívül a tag által megjelölt kedvezményezett(ek) nevét, adatait, jogosultsága(ik) arányát, a kedvezményezett-jelölés időpontját.

(3) Amennyiben a tag egyidejűleg több kedvezményezettet jelöl meg, akkor ellenkező rendelkezése hiányában a megjelölt személyek egyenlő arányban válnak jogosulttá.

(4) A tag az (1) bekezdésben meghatározott formában bármikor új kedvezményezettet jelölhet.

(5) A kedvezményezett jelölés hatályát veszti, ha

a) a tag a korábbi kedvezményezett-jelölését visszavonja, vagy helyette másik kedvezményezettet jelöl,

b) a kedvezményezett a tag halála előtt meghal,

c) a tag a kedvezményezett - a bíróság jogerős ítélete szerint - szándékos cselekménye következtében hal meg. Ebben az esetben a kedvezményezett az egyéni számlából nem részesülhet.

(6) Több kedvezményezett esetén, ha valamely kedvezményezett meghal, akkor az egyéni számla rá eső részéből a tag halála időpontjában még életben lévő kedvezményezettek a jogosultságaik arányában részesednek.

(7) Ha a pénztártag kedvezményezettet nem jelölt, vagy a jelölés az (5) bekezdésben foglaltak alapján hatályát veszítette, akkor kedvezményezettnek a tag természetes személy örökösét kell tekinteni, örökrésze arányában. Az örökös jogállása a kedvezményezettével megegyezik. Ha a tagnak az öröklés törvényben szabályozott rendje szerint természetes személy örököse nincs, akkor az egyéni számlán lévő összeg a pénztárra száll és azt a pénztár fedezeti tartalékán a tagok egyéni számlái és a szolgáltatási tartalékok javára a jóváírás időpontjában fennálló egyenlegek figyelembevételével kell elszámolni.

(8) A kedvezményezett(ek) a tag halálának időpontjában az egyéni számla kizárólagos tulajdonosává válik (válnak). A pénztár a kedvezményezett jelöléséről a nála őrzött okirat alapján, a kedvezményezett jogosultságának igazolását követően 3 munkanapon belül megteszi a kedvezményezett (9) bekezdés szerinti választásának teljesítéséhez szükséges intézkedést.

(9) A kedvezményezett a jogosultságának igazolását követően írásban nyilatkozik, hogy a rá eső részt

a) egy összegben felveszi,

b) az alapszabály rendelkezésének megfelelően saját nevén a pénztárban hagyja tagdíjfizetés folytatásával vagy anélkül,

c) más, azonos típusú pénztárba átutaltatja.

(10) Amennyiben a kedvezményezett a (9) bekezdés *b)* pontjában meghatározott választási lehetőséggel él, a várakozási idejébe be kell számítani az elhunyt pénztártag várakozási idejét is.

(11) Amennyiben a pénztár írásbeli felhívására a kedvezményezett a felhívás igazolt kézhezvételétől számított 30 napon belül nem teszi meg a (9) bekezdés szerinti nyilatkozatot, akkor a pénztárnak úgy kell eljárnia, mintha a kedvezményezett a követelés egyösszegű felvétele mellett

döntött volna, és a követelés összegét - az esetlegesen felmerülő költségek és követelések összegével csökkentve - a kedvezményezett javára, annak lakóhelye szerint illetékes járásbíróságnál a negyedévet követő 50. napig bírói letétbe kell helyeznie.

(12) A 14. § (3) bekezdésben szabályozott költséglevonás alkalmazható abban az esetben is, ha a kedvezményezett a (9) bekezdés *b*)pontja szerint a rá eső részt tagdíjfizetés nélkül a pénztárban hagyja.

Tartalom

Jogszabályok.....	2
1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról	2
1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről.....	63
2011. évi CLVI. törvény az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról	74
1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól.....	89
1997. évi LXXXI. törvény a társadalombiztosítási nyugellátásról	127
1993. évi XCVI. törvény az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárakról	169